

**Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri**
Departementet

EU og Internationalt
Den 2. december 2020
MFVM 187

SAMLENOTAT
Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2020

1. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2021 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerifartøjer i visse andre farvande.
– *Politisk enighed*
KOM (2020) 668
side 3

2. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse af EU-fiskerifartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2021 og 2022
– *Politisk enighed*
KOM (2020) 666
side 17

3. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2021 af fiskerimulighederne for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende i Middelhavet og Sortehavet
– *Politisk enighed*
KOM (2020) 377
side 21

4. Rådskonklusioner om fælles ernæringsmærke, ernæringsprofiler og oprindelsesmærkning
– *Vedtagelse af rådskonklusioner*
KOM-dokument foreligger ikke
side 23

5. Rådskonklusioner om et EU-dyrevelfærdsmærke
– *Vedtagelse af rådskonklusioner*
KOM-dokument foreligger ikke
side 29

6. Kommissionens rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om evaluering af forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og af forordning (EF) nr. 396/2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester
– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2020, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner*
KOM (2020) 208

side 32

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI) Den 15.-16. december 2020

1. **Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2021 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande KOM (2020) 668**

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 24. november 2020. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2021 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande uden for Østersøen (forslaget om fiskerimuligheder). Forslaget omfatter dels EU-bestande, dels bestande, der forvaltes i fællesskab med tredjelande og dels autonome bestande, som EU får adgang til. Formålet med forslaget er at fastsætte TAC¹ for 2021 og fordele EU's rådighedsmængder til medlemsstaterne (kvoter) for fiskeriet i 2021. Forslaget skønnes at have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da forslaget tager højde for bestandsituationen for de berørte bestande. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december med henblik på politisk enighed.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2020) 668 af 27. oktober 2020 fremsat forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2021 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande. Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 27. oktober 2020.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december med henblik på politisk enighed.

Formål og indhold

Forslaget omfatter dels EU-fiskebestande, dels bestande, der forvaltes i fællesskab med tredjelande, og dels autonome bestande, som EU får adgang til at fiske. Formålet med forslaget er at fastsætte TAC for 2021 og fordele EU's rådighedsmængder til medlemsstaterne. Både forslagets indhold og arbejdet med forslaget i Rådet er i høj grad præget af, at man afventer en aftale om det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien. Givet at mange bestande er delte med Storbritannien, er der inkluderet meget få konkrete TAC-forslag.

Forslaget bygger på den videnskabelige rådgivning om fiskerimulighederne udarbejdet af Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) under hensyntagen til principperne for TAC-fastsættelse, som fremgår af Kommissionens meddelelse om status og retningslinjer for fiskerimulighederne for 2021 (Kommissionens politikerklæring - KOM (2020) 248).

¹ TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

Det fremgår af Kommissionens politikerklæring, at fiskebestandene siden 2020 i overensstemmelse med principperne i grundforordningen for EU's fælles fiskeripolitik (EU 1380/2013) skal være forvaltet efter målsætningerne om maksimalt bæredygtigt udbytte. Hovedmålsætningen for Kommissionens forslag til fastsættelse af fiskerimulighederne for 2021 vil derfor være at fastholde eller nå maksimalt bæredygtigt udbytte (Fmsy²).

Er der fastsat en flerårig plan for en bestand, vil denne blive fulgt i Kommissionens forslag til TAC/kvoter. De flerårige planer muliggør brugen af Fmsy-intervaller for fiskeridødelighed for visse bestande, hvor bestandene er over det biologiske referencepunkt, Btrigger. Det giver derfor, i visse tilfælde, en grad af fleksibilitet, der indebærer, at der kan tages højde for indbyrdes afhængighed inden for arter eller i blandede fiskerier, som fastsat i de flerårige planer. Der er en flerårig plan for de demersale bestande i Nordsøen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/973) og for de demersale bestande i Vestlige Farvande (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/472). De konkrete Fmsy-intervaller for fiskeridødelighed fastlægges i rådgivningen fra ICES.

For bestande, hvor der ikke foreligger en fuld analytisk rådgivning, vil TAC/kvoter blive foreslået på basis af den foreliggende videnskabelige rådgivning og uden at gå på kompromis med bevaringsbehovet for bestandene. Hvor der ikke foreligger videnskabelig rådgivning, vil Kommissionen anvende forsigtighedsprincippet på en systematisk, foruddefineret og gennemsigtig måde.

Landingsforpligtelsen er nu indført for alle fiskerier efter kvoterede arter i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat, de nordvestlige og de sydvestlige farvande. Det betyder, at fiskerimulighederne skal fastsættes under hensyntagen til, at de nu skal afspejle fangsterne i stedet for at afspejle landingerne, jf. grundforordningen (EU) 1380/2013. Der er ligeledes indført fleksibilitetsmekanismer, som kan indgå i forvaltningen af bestandene med henblik på at tilpasse fiskerimulighederne til en fuld landingsforpligtelse. Dette omfatter år-til-år-fleksibilitet og arts-fleksibilitet. Dertil kommer visse undtagelser fra landingsforpligtelsen gennem de minimis-undtagelser³ og undtagelser baseret på høj overlevelse. Kommissionen vil tage disse sidste mekanismer i betragtning ved fastsættelsen af TAC for de enkelte bestande.

For visse bestande har ICES rådgivet om, at der ikke bør være nogen fangster. Hvis denne rådgivning følges, vil det under landingsforpligtelsen indebære, at det ikke vil være muligt at fortsætte andre fiskerier, hvor disse bestande indgår som en uundgåelig bifangst. I disse situationer vil Kommissionen, for at sikre balancen mellem hensynet til mulighederne for et fortsat fiskeri, herunder socioøkonomiske hensyn, og hensynet til opnåelse af god økologisk tilstand for bestandene, foreslå specifikke TAC'er til bifangster. ICES rådgivning for torsk i Kattegat er ligesom for 2020 ingen fangster. Kommissionen har endnu ikke foreslået en TAC for torsk i Kattegat. TAC for torsk i Kattegat har i en længere årrække været fastsat alene til bifangster, hvilket også forventes for 2021. Kommissionen har for 2021 foreslået at videreføre de supplerende foranstaltninger for beskyttelse af torsk i Kattegat, som blev indført for fiskeriet i 2020, i form af selektive redskaber eller projekt med fuldt dokumenteret fiskeri med kamera-monitorering.

For en lang række bestande indgår der endnu ikke konkrete forslag til TAC for 2021. Det skyldes dels, at man afventer resultater af bilaterale forhandlinger med en række tredjelande og internationale forhandlinger, jf. nedenfor og sent fremlagt rådgivning. Omfanget af bestande uden forslag til konkrete TAC'er er for 2021 langt større end tidligere som følge af de igangværende forhandlinger mellem EU og Storbritannien om det fremtidige forhold. Hvor en bestand er delt i flere TAC-områder, og denne i

² Den fiskeridødelighed, der indebærer at man kan opnå maksimalt bæredygtigt udbytte.

³ Undtagelse for små fangster af visse arter.

bare ét TAC-område er delt med Storbritannien, er der udeladt TAC-forslag for alle områderne. Endelig er nogle tal udeladt på nuværende tidspunkt som følge af yderligere forhandlinger/overvejelser fra Kommissionens side.

Aftaler med tredjelande

Forslaget implementerer de fiskeriaftaler, som EU indgår for 2021 med en række tredjelande for så vidt angår fiskerimuligheder, herunder Norge, Færøerne og Grønland. Forslaget fordeler desuden de kvoter, som vedtages blandt andet på årsmøder m.v. (som følge af covid-19 træffes nogle af beslutningerne f.eks. i skriftlige konsultationer) i NEAFC (Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav), NAFO (Organisationen for Fiskeriet i det Nordvestlige Atlanterhav), ICCAT (Den Internationale Kommission for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet), IATTC (Den Inter-Amerikanske Kommission for Tropisk Tunfisk) og CCAMLR (Konventionen om bevarelse af de marine levende ressourcer i Antarktis) m.fl. Endelig fordeles de kvoter, der aftales i kyststatsforhandlinger om makrel, atlanto-skandisk sild og blåhvilling.

Brexit

Den overgangsperiode, der er fastsat i udtrædelsesaftalen mellem EU og Storbritannien, udløber den 31. december 2020, idet Storbritannien har givet udtryk for ikke at have nogen interesse i en yderligere forlængelse. De bestande, som Kommissionen skal rådføre sig med Storbritannien om med hensyn til kvoteandele af fiskerimulighederne for 2021 og – hvor relevant - 2022, er derfor anført som ”pro memoria”. Det vil sige uden angivelse af konkrete tal i afventning af resultatet af de igangværende forhandlinger om det fremtidige forhold på fiskeriområdet, herunder i forhold til arter, kvoteandele og adgang til Storbritanniens farvande for EU's fiskere.

EU-Norge

Aftalerne mellem EU og Norge regulerer forvaltningen af 7 fælles bestande i Nordsøen (torsk, kuller, sej, hvilling, rødspætte, sild og makrel) og i Skagerrak (torsk, kuller, hvilling, rødspætte, rejer, sild og brisling). EU og Norge fastsætter i fællesskab en samlet TAC for disse bestande, der fordeles til hver part efter en fast fordelingsnøgle. Såfremt der indgås en aftale med Storbritannien om det fremtidige forhold på fiskeriområdet, forventes bestandene i Nordsøen, der i dag forvaltes mellem EU og Norge, at skulle forvaltes fælles mellem EU, Norge og Storbritannien. Bestandene i Skagerrak forventes fortsat at være forvaltet fælles mellem EU og Norge alene.

Af de fælles forvaltede bestande er særligt torsk, rødspætte, mørksej, rejer og sild af betydning for Danmark. Ligeså er fiskeriet efter havtaske, lange og ”andre arter” i norsk farvand, hvor Danmark har hovedparten af EU's kvote.

I aftalen udveksler parterne også fiskerimuligheder for en række bestande i Nordsøen så som brisling, sperling, havtaske, jomfruhummer og rejer, samt blåhvilling i alle farvande og arktisk torsk, rødfisk, arktisk sej og kuller i Norskehavet og Barentshavet, foruden kvoter i grønlandsk farvand. Udvekslingerne mellem EU og Norge forventes fra 2021 fortsat at være bilaterale udvekslinger. Der må dog for 2021 forudses ændringer i både niveauet og mønsteret af de årlige kvoteudvekslinger mellem EU og Norge som følge af Brexit.

Af betydning for fiskeriaftalen er derfor også de multilaterale kyststatsforhandlinger mellem EU, Norge, Island, Færøerne, Rusland og Storbritannien om forvaltningen af blåhvilling, sild (atlanto-skandisk) og makrel.

ICES anvender ikke EU's forvaltningsplan i sin rådgivning for bestande, hvor der er andre parter (Norge), som har andel af de pågældende bestande, idet planen er EU's tilgang til forvaltningen. ICES angiver dog fangstoptioner i rådgivningen ved en anvendelse af planen.

Fælles bestande

Oversigt over den biologiske rådgivning om de fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat for 2021 og den danske kvoteandel. Den danske andel er angivet som dansk andel af EU 28-kvoten. Den danske andel af fiskerimulighederne i EU27 vil blive ændret relativt set.

	ICES' rådgivning	TAC i 2020	Dansk andel af EU 28's kvote
Torsk i Nordsøen, Skagerrak og østlige engelske kanal (7d)	Rådgivning 14.755 tons (+ 8 % i forhold til rådgivning for 2020). MSY-rådgivning. Den estimerede gydebiomasse (SSB) er blevet nedjusteret som følge af oplysninger fra de videnskabelige togter, hvor fangstraterne af ældre fisk var lavere end forventet ud fra fangstdata. Samtidig er den estimerede fiskeridødelighed (F) opjusteret. Bestanden vurderes at være under grænseværdien for bestanden (B_{lim}). Fiskeridødeligheden (F) vurderes at være over grænseværdien Flim. Rekrutteringen har generelt været lille siden 2000. Rekrutteringen i 2020 vurderes at være større end rekrutteringen i de to foregående år.	14.718 tons i Nordsøen, 2.103 tons i Skagerrak og 858 tons i østlige engelske kanal Supplerende tiltag er vedtaget i EU og i Danmark gennemført i en national torskeplan bl.a. med krav om tilstrækkeligt kvotegrundlag eller selektive redskaber.	20% i Nordsøen og 83% i Skagerrak
Kuller i Nordsøen, Skagerrak og vest for Skotland (6a)	Rådgivning 69.280 tons (+66 % i forhold til rådgivning for 2020). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) har fluktueret meget gennem årene og vurderes at være over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger lige under Fmsy.	35.653 tons i Nordsøen, 2.193 tons i Skagerrak og 3.973 tons i 5b og 6a	7% i Nordsøen og 84% i Skagerrak
Mørksej i Nordsøen og Skagerrak / Kattegat og vest for Skotland (6)	Rådgivning 65.687 tons (-25 % i forhold til rådgivning for 2020). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være lidt over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger over Fmsy.	79.813 tons i Nordsøen, og Skagerrak/Kattegat og 8.280 tons i område 6 mv.	9% i Nordsøen og Skagerrak/ Kattegat
Kulmule i Nordsøen	Rådgivning 98.657 tons (-6% i forhold til rådgivning for 2020) for den samlede nordlige bestand. MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være langt over MSY. Fiskeridødeligheden (F) ligger lidt under Fmsy.	3.940 tons	58%
Hvilling i Nordsøen og østlige engelske kanal	Rådgivning 26.304 tons (+19% i forhold til rådgivning for 2020). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være omkring MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger lidt over Fmsy.	17.158 tons i Nordsøen	13%
Hvilling i Skagerrak / Kattegat	Rådgivning 929 tons for 2021 og 2022 (+130% i forhold til sidste års rådgivning) Databegrænset bestand.	1.660 tons	90%
Rødspætte i Nordsøen og Skagerrak	Rådgivning 162.607 tons (-2% i forhold til rådgivning for 2020). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under Fmsy.	146.852 tons i Nordsøen, 19.647 tons i Skagerrak	20% i Nordsøen og 79% i Skagerrak

	ICES' rådgivning	TAC i 2020	Dansk andel af EU 28's kvote
Tunge i Nordsøen	MSY-rådgivning i henhold til EU-forvaltningsplanen med en intervalrådgivning mellem 13.237 og 32.920 tons. Fangster på mere end 21.361 tons forudsætter opfyldelse af særlige betingelser. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være under MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger over Fmsy.	17.545 tons	4%
Lange i Nordsøen	<u>Rådgivning 18.516 tons (rådgivning gælder for både 2020 og 2021).</u> Databegrænset bestand. Rådgivningen anvender ICES' metoder for databegrænsede bestande og bygger på trends i gydebiomassen. ICES' rådgivning dækker en række områder.	4.237 tons i Nordsøen	10%
Jomfruhummer i EU-farvande i Nordsøen	<u>Ingen samlet rådgivning for hele Nordsøen.</u> ICES vurderer bestanden og fiskeritrykket for jomfruhummer i Nordsøen for en række separate delområder i EU-farvande. TAC fastsættes dog for hele området samlet. ICES rådgiver efter MSY-tilgangen/forsigtighedsprincippet.	23.002 tons	5%
Rejer i Skagerrak og Norske Rende	<u>Rådgivning 4.552 tons for de to første kvartaler af 2021.</u> Der rådgives efter EU/Norge langsigtet forvaltningsstrategi. Gydebiomassen (SSB) vurderes at ligge under MSY-niveau (og forvaltningsstrategiens referenceniveau). Fiskeridødeligheden (F) ligger under Fmsy.	6.115 tons i Skagerrak og 323 tons i Norske Rende.	65% i Skagerrak
Sild i Nordsøen (NSAS)	<u>Rådgivning 359.367 tons (-14% i forhold til rådgivning for 2019) /Bifangst: 6.425 tons (-48% i forhold til 2020).</u> MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være lige under MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under Fmsy.	385.008 tons (konsum), 8.954 tons (bifangst)	Variabel andel af konsumkvoten og 96 % af bifangstknoten
Sild i Skagerrak / Kattegat	<u>Rådgivning på 0 tons for Østersøbestanden (samme rådgivning som for 2020) og 359.367 tons for Nordsøbestanden (-14 %).</u> MSY-rådgivning. ICES rådgiver separat for Nordsøbestanden (NSAS) og Østersøbestanden (WBSS) (MSY-rådgivning), men der er en blanding af bestandene i Skagerrak/Kattegat. Baseret på den af EU og Norge aftalte model beregnes konsum-TAC med en fast andel af hhv. NSAS og WBSS. Bifangstknoten fastsættes ad hoc af EU og Norge.	24.528 tons (konsum), 6.659 tons (bifangst)	48% af konsumkvoten og 85% af bifangstknoten
Brisling i Nordsøen/ Skagerrak / Kattegat	<u>Rådgivning 207.807 tons for perioden 1. juli 2020 til 30. juni 2021 (+50% i forhold til sidste års rådgivning).</u> MSY-rådgivning.	38.029 tons i Skagerrak/Kattegat (1. juli 2020 – 30. juni 2021). 169.778 tons i Nordsøen (1. juli 2020 – 30. juni 2021).	72% i Skagerrak 91% i Nordsøen
Brisling i den engelske kanal	<u>Rådgivning 1446 tons (-4% i forhold til rådgivning for 2020).</u> ICES rådgiver ud fra en forsigtighedstilgang om en reduktion baseret på tendens i bestandsudvikling.	1.506 tons	33%
Tobis i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat	<u>Rådgivning foreligger februar 2021</u> TAC søges fastsat i forlængelse af modtagelse af den biologiske rådgivning med henblik på start af fiskeri efter tobis pr. 1 april 2021. TAC fastsættes først i marts 2021 med udgangspunkt i rådgivning fra februar.	228.837 tons	94%
Hestemakrel i Nordsøen og Kanalen	<u>Rådgivning 14.014 tons (rådgivningen dækker 2020 og 2021.).</u> Databegrænset bestand. Rådgivningen anvender ICES' metoder for databegrænsede bestande og bygger på trends i gydebiomassen.	13.763 tons	48%

	ICES' rådgivning	TAC i 2020	Dansk andel af EU 28's kvote
Hestemakrel i de vestlige områder	Rådgivning 81.376 tons (-3%). MSY-rådgivning. Rådgivningen dækker et større område end TAC.	70.617 tons	9%
Havgalt i det nordøstlige Atlanterhav	Rådgivning 19.152 tons (rådgivningen gælder for 2020 og 2021). Databegrænset bestand. Rådgivningen anvender ICES' metoder for databegrænsede bestande og bygger på trends i gydebiosmassen.	19.152 tons	25%

Makrel

Kyststatsforhandlingerne om kvotefastsættelse og -fordeling for fiskeriet efter makrel i 2021 afholdes i oktober-november 2020. Parterne i den nuværende aftale om fordelingen af makrelkvoten EU, Norge og Færøerne forventes at blive enige om en TAC på baggrund af rådgivningen fra ICES på 852.284 tons, svarende til en reduktion på 8 % i forhold til ICES' rådgivning for 2020. Storbritannien bliver ny kyststat for makrel i 2021, og henset til usikkerheden om kvotefordelingen mellem EU og Storbritannien udestår endnu afklaring af, hvorvidt der kan opnås enighed om en fordelingsaftale mellem flere parter.

Blåhvilling

Kyststaterne EU, Norge, Island, Færøerne og Storbritannien (sidstnævnte som ny kyststat i 2021) afholdt i oktober 2020 forhandlingsmøde om en TAC for blåhvilling og fordelingen af denne for 2021. Parterne enedes om fastlæggelsen af en TAC på 929.292 tons i henhold til forvaltningsstrategien, svarende til en reduktion på 20 % i forhold til ICES' rådgivning for 2020. Parterne indgik ikke aftale om en ny fordeling af bestanden, hvorfor hver part unilateralt senere fastsætter sin kvote for 2021. EU forventes at fastholde den tidligere andel af TAC'en på 41,4%, dog under hensyntagen til en eventuel fordelingsaftale mellem EU og Storbritannien.

Atlanto-skandisk sild

Kyststaterne Norge, Island, Færøerne, Rusland, Storbritannien (sidstnævnte som ny kyststat i 2021) og EU (som fiskeripart) afholdt i oktober 2020 forhandlingsmøde om en TAC for atlanto-skandisk sild og fordelingen af denne for 2021. EU vil fra 2021 ikke længere være kyststat, da bestanden ikke befinder sig i EU27-farvand. Parterne enedes om fastlæggelsen af en TAC på 651.033 tons baseret på forvaltningsplanen, svarende til en øgning på 24 % i forhold til rådgivningen for 2020. Parterne indgik ikke en aftale om en ny fordeling af bestanden, hvorfor hver part unilateralt senere fastsætter sin kvote for 2021. EU forventes at fastholde den tidligere andel af TAC'en på 6,51 % dog under hensyntagen til en eventuel fordelingsaftale mellem EU og Storbritannien.

EU-bestande

Oversigt over den biologiske rådgivning og Kommissionens forslag om TAC for EU's autonome bestande i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat for 2020 samt TAC i 2021 og den danske kvoteandel:

Art	Rådgivning	TAC i 2020 i tons	Kommissionens TAC forslag for 2021 i tons	Dansk andel af EU's kvote
Torsk i Kattegat	Rådgivning 0 (samme rådgivning som for 2020). Databegrænset bestand. Rådgivningen anvender ICES' metoder for databegrænsede bestande og bygger på trends i gydebiosmassen, der viser et fald i bestanden og en lille rekruttering i de senere år. Der rådgives ud fra forsigtighedsprincippet.	130 tons (Bifangst)	Afventer yderligere overvejelser. Kun til bifangst.	62%

Art	Rådgivning	TAC i 2020 i tons	Kommissionens TAC forslag for 2021 i tons	Dansk andel af EU's kvote
Tunge i Skagerrak/ Kattegat/ Østersøen	MSY-rådgivning i henhold til EU-forvaltningsplanen med en intervalrådgivning mellem 502 og 665 tons. Fangster på mere end 596 tons forudsætter opfyldelse af særlige betingelser (+11% i forhold til sidste års rådgivning). Gydebiomassen (SSB) vurderes at være over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under Fmsy.	533 tons	596 tons (+12%)	84%
Kulmule i Skagerrak/Kattegat	Rådgivning 98.657 tons (-6% i forhold til rådgivning for 2020) for den samlede nordlige bestand. MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være langt over MSY. Fiskeridødeligheden (F) ligger lidt under Fmsy.	3.403 tons	Pm	92%
Jomfruhummer i Skagerrak/ Kattegat	MSY rådgivning i henhold til EU-forvaltningsplanen med en intervalrådgivning mellem 12.465 og 17.585 tons (-12% i forhold til rådgivning for 2020). Fiskeridødelighed angives som fangstrater. Fangstrate under Fmsy.	13.733 tons	10.826 tons (-21%)	73%
Rødspætte i Kattegat, Sundet og Bælthavet	Rådgivning 5.176 tons (-51% i forhold til rådgivning for 2020). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være langt over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger over Fmsy. Inkluderer en andel i Sundet og Bælterne (subdivision 22-23).	1.141 tons i Kattegat	349 tons (-69%) Forslaget er begrundet i et fradrag for udsmid under undtagelse for høj overlevelse.	89%
Lange i Skagerrak/ Kattegat	Rådgivning 18.516 tons (rådgivning gælder for både 2020 og 2021). Databegrænset bestand. Rådgivningen anvender ICES' metoder for databegrænsede bestande og bygger på trends i gydebiomassen. ICES' rådgivning dækker en række områder.	179 tons	Pm	56%

Forslaget regulerer ligeledes TAC'er for en række fladfiskearter i Nordsøen, herunder rødtunge/skærising og pigghvar/slethvar.

Dertil kommer, at Kommissionen – som i tidligere år – foreslår forbud mod fiskeri efter visse sårbare arter. Disse arter må, når de fanges utilsigtet, ikke skades og skal straks genudsættes. Dette gælder blandt andet en række haj-arter.

Andre bestemmelser

År-til-år fleksibilitet

Forslaget indeholder endvidere regler for år-til-år fleksibilitet. Det fremgår heraf, at de hidtidige regler om år-til-år fleksibilitet jf. rådsforordning 847/96 kun anvendes, når medlemsstaterne ikke anvender den mulighed for år-til-år fleksibilitet, som fremgår af grundforordningen. Grundforordningens bestemmelser om år-til-år fleksibilitet kan anvendes for bestande omfattet af landingsforpligtelsen, hvilket efter 2019 er alle kvoterede bestande omfattet af forordningen.

9 % artsfleksibilitet

Af grundforordningens artikel 15, stk. 8 fremgår, at fangster af arter, der er underlagt landingsforpligtelsen, og som fanges ud over de tilladte kvoter for disse arter, eller hvor medlemslande ikke har kvoter, kan afskrives på kvoterne for målarter, forudsat at de ikke overstiger kvoten for målarter med mere end 9 %. Dette forudsætter dog, at ikke-målarterne er inden for sikre biologiske grænser. Kommissionen har i forslaget – som i 2020 - anført, for hvilke bestande denne bestemmelse kan finde anvendelse.

Fodnoter

Den hidtidige bestemmelse om mulighed for afskrivning af tilhørende bifangster på hovedarten i visse pelagiske fiskerier og industrifiskerier videreføres som i 2020. Det anføres fortsat i forslaget, at bifangster, som fratrækkes kvoten i henhold til fodnoten, og bifangster af arter, der fratrækkes kvoten i henhold til ovenfor anførte 9 %'s artsfleksibilitet, tilsammen ikke må overstige 9 % af kvoten.

Europæisk ål

Kommissionen foreslår en uændret videreførelse af foranstaltninger for ål svarende til foranstaltningerne for 2020. Det indebærer, at ethvert målrettet, utilsigtet og rekreativt fiskeri af europæisk ål i EU-farvande i hele ICES-området, dvs. også Østersøen og i brakvande som flodmundinger, kystlaguner og overgangsvande, er forbudt i en fortløbende tre-måneders lukkeperiode. Medlemsstaterne vælger selv perioden mellem 1. august 2021 og 28. februar 2022.

Havbars i det nordøstlige Atlanterhav

Det fremgår af forslaget, at foranstaltningerne for europæisk havbars vil blive fastsat i overensstemmelse med den videnskabelige rådgivning fra ICES, efter at der er foretaget en fuldstændig analyse af rådgivningen. Forslaget fra Kommissionen afventer derfor stadig.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Ikke relevant.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har ikke konsekvenser for EU's budget.

Fastsættelse af fiskerimuligheder har erhvervsøkonomiske konsekvenser. Der er både stigende og faldende TAC'er af relevans for dansk fiskeri i forslaget. Forslaget i sin oprindelige form indeholder som nævnt meget få konkrete forslag til TAC for 2021 for bestande af interesse for Danmark. En stor del af TAC for disse bestande fastsættes som nævnt i forhandlinger med tredjelande, hvorfor forslag til TAC'er ikke er inkluderet. De vigtigste og mest økonomisk betydende bestande for dansk fiskeri er således afhængige af disse forhandlinger med tredjelande. Konsekvenserne for bruttoindtjeningen vil derudover også afhænge af blandt andet udviklingen i afsætningspriserne samt omkostninger, herunder brændstof, og af fiskerimønstre. Fiskerimulighedernes størrelse har selvsagt også afledte erhvervsøkonomiske konsekvenser for forarbejdningsindustrien.

Der var for 2020 forudset visse erhvervsøkonomiske konsekvenser i de demersale fiskerier ved supplerende tiltag til beskyttelsen af torsk i både Nordsøen, Skagerrak og Kattegat i forhold til indvirkningen på hvor og hvordan, der må fiskes. Dette vil også være tilfældet ved en forventet videreførelse i 2021. Tilsvarende var der forudsat visse statsfinansielle konsekvenser gennem øgede kontrolfunktioner. Disse vurderes også at fortsætte i 2021. Beskyttelsestiltag for torsken vurderes på længere sigt dog at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser, da torskbestanden vil blive genopbygget.

Væsentlige ændringer i EU's nuværende andel af fiskerimulighederne samt i den nuværende farvandsadgang og betingelserne herfor vil have erhvervsøkonomiske konsekvenser for fiskerierhvervet, idet danske fiskere fanger en betydelig del af de danske EU-kvoter i både norske og britiske farvande. Da der endnu ikke foreligger en aftale mellem EU og Storbritannien om det fremtidige forhold på fiskeriområdet forventes betydningen af at kunne fiske i norsk zone, herunder på de fælles bestande, at stige i lyset af, at Storbritannien nu er blevet et tredjeland.

Forslaget skønnes at have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da forslaget tager højde for bestandssituationen for de berørte bestande.

Høring

Sagen har været i høring i § 5-udvalget (fiskeri) og § 7-udvalget (rekreativt fiskeri, ferskvandsfiskeri og fiskepleje), hvilket gav anledning til følgende bemærkninger:

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, DFPO har tiltro til, at de danske myndigheder på sædvanlig kvalificeret vis, vil sikre, at kvoterne er på plads, så fiskeriet kan begynde den 1. januar 2021, selvom der på nuværende tidspunkt er mange ubekendte. DFPO finder det vigtigt, at forhandlingerne om fiskerimulighederne i Skagerrak ikke bliver koblet sammen med situationen i Nordsøen.

Grundet den uafklarede situation med Brexit bemærker DFPO, at Kommissionen for mange bestande ikke har fremsat forslag. Derfor er forslaget svært at forholde sig til. DFPO støtter generelt op om en fiskeforvaltning baseret på et MSY-princip. Det er dog nødvendigt at se på, hvordan MSY kan benyttes uden, at det får store konsekvenser for fiskeriet fra år til år. Det er ikke hensigtsmæssigt for fisk og fiskere, at der skal rammes en bestemt MSY-værdi hvert år. Der burde kunne afviges fra reglerne, særlig i situationer, hvor ICES har revideret opfattelsen af bestandenes udvikling.

Selvom ministeriet skønner at forslaget vil have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da der tages højde for bestandssituation, så deles dette ikke af DFPO. Det primære formål burde ikke være at beskytte fiskebestandene. DFPO mener, at formålet med forvaltningen bør være at sikre et bæredygtigt erhverv og en bæredygtig udnyttelse af den ressource, som erhvervet lever af. DFPO mener, at den biologiske rådgivning for en lang række arter ikke tager højde for den konkrete bestandssituation, der i nogle tilfælde (torsk i Nordsøen) er alt for negativ og i andre tilfælde (rødspætter i Nordsøen og jomfruhammer i Skagerrak og Kattegat) er mere positiv, end observeret i fiskeriet. DFPO finder, at arbejdet med bestandsvurderinger og rådgivning i år har været påvirket af COVID-19. Der mangler resultater for flere arter, hvorfor DFPO mener, at grundlaget for ICES-rådgivningen for fiskeriet næste år ikke er et udtryk for den aktuelle situation, men i stedet hvordan situationen har været tidligere.

DFPO ønsker, at fiskeriet får så gode rammevilkår som muligt (ikke mindst på grund af Brexit) for at kunne tilpasse sig nye og ukendte forhold. Derfor mener DFPO, at alle eksisterende regler om mulighed for overførsel af kvoter opretholdes, at forhold der begrænser fleksibiliteten undgås og at redueringen af kvoter kun sker, hvis der foreligger konkret dokumentation for tilbagegang i bestanden. For de få arter, hvor Kommissionen har fremsat konkrete forslag til kvote, har DFPO følgende bemærkninger: DFPO er enige med forslaget om at sætte TAC til 596 tons for tunge i Skagerrak/Kattegat. DFPO støtter ikke forslaget om en reduceret kvote på 349 tons for rødspætte i Kattegat. DFPO mener ikke, at den estimerede discard bør fratreges kvoten, da undtagelsen fra discard forbuddet var begrundet med en antagelse om høj overlevelse for rødspætten. Ligeledes har biologerne vurderet, at der kan fanges i alt 5.156 tons fra bestanden, som er delt med dele af den vestlige Østersø. Derfor mener DFPO, at kvoten bør fastsættes til 1.233 tons.

For torsk i Nordsøen og Skagerrak finder DFPO det naturligt, at dødeligheden må reduceres. Men fordi biologerne forudsiger at bestanden vokser kan dette ifølge foreningen gøres, uden at kvoten reduceres, ved at lægge forvaltningsplanens Fmsylower til grund. Herved reduceres dødeligheden med mere end 30% fra de nuværende 0,29 til 0,198 og TAC fastsættes til 17.794 tons (14.814 til Nordsøen og 2.117 til Skagerrak). En kvote af denne størrelse vil efterlade gydebiomassen over den sikkerhedsgrænse der fremgår af samme plan allerede ved starten af 2022. DFPO er indstillet på at den nationale torskeplan, med enkelte tilpasninger, fortsættes i 2021. DFPO har i samarbejde med fiskeriorganisationer fra Norge, UK, Frankrig, Belgien, Holland, Tyskland og Sverige udarbejdet en indstilling til, hvordan kvoten for torsk i Nordsøen og Skagerrak bør fastsættes. Forslaget er baseret på en fiskeridødelighed der er mindre end den nogensinde har været før. For torsk i Kattegat vurderer ICES, at bestanden er reduceret betydeligt og er mindre end nogensinde før. DFPO er enige med ICES vurdering af situationen, men accepterer ikke et stop for alle fiskerier, som fanger torsk. DFPO foreslår derfor, at kvoten sættes til nul, og at der samtidig indføres et midlertidigt forbud mod landing af torsk (altså at landingspligten midlertidigt fjernes).

For rødspætte i Nordsøen og Skagerrak er DFPO ikke overbevist om, at bestanden er i så god en tilstand, som det fremgår af den biologiske rådgivning, hvorfor kvoterne bør reduceres med 15 %. Med hensyn til sej er det DFPO's opfattelse, at den biologiske rådgivning på ingen måde afspejler det, der ses til søs. Dette er ifølge DFPO ikke usædvanligt for arten, som biologerne traditionelt har svært ved at vurdere på grund af dens særlige biologi. I fiskeriet ses store mængder af små sej på vej ind i fiskeriet og DFPO anbefaler derfor at kvoten fastholdes på samme niveau som i 2020. Det nævnes, at sej vil kunne blive en choke-species.

DFPO deler ikke ICES vurdering af tilstanden for jomfruhummer i Skagerrak og Kattegat. Derfor anbefaler DFPO, at TAC reduceres til den laveste værdi i det interval som ICES foreslår, altså 12.465 tons. På baggrund af henvendelser fra flere medlemmer beskriver DFPO ålefiskeriet som godt med forekomst af ål i "alle størrelser". Derfor bakker DFPO op om Kommissionens forslag om ikke at ændre den nuværende forvaltning. DFPO mener dog, at man bør overveje, at hvis den positive udvikling fortsætter, så burde begrænsningerne, som fiskeriet er underlagt fjernes. For loftet for bifangster af sild i henholdsvis Nordsøen og Skagerrak og Kattegat anbefaler DFPO, at bifangstlofterne fastsættes på samme niveau som for 2020. DFPO mener ikke at den nuværende forvaltningsplan for sild tager hensyn til industrifiskeriet og effekten af industrifiskeriet er stærkt begrænset i forhold til konsumfiskeriet. Derfor mener DFPO, at forvaltningsplanen bør ændres, så bifangstlofterne ikke går mod 0.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) anfører, at dansk fiskeri er betydeligt udfordret af risikoen for et hårdt Brexit. Foreningen anfører, at det er helt afgørende, at man fra EU's side i forbindelse med Rådsmødet i december 2020 kan sikre de nødvendige ændringer af TAC kvoteforordningen mht. fangstområder, således at danske fiskere kan udnytte de fulde fiskerimuligheder for alle bestande i EU-farvande og i NEAFC-området, og at det må være den væsentligste prioritet for Danmark at minimere konsekvenserne ved et hårdt Brexit.

DPPO anfører, at en af grundstenene i bæredygtig forvaltning af fiskebestande er de langsigtede forvaltningsplaner. Forvaltningsplaner udviklet i samarbejde imellem forskere, forvaltere og de mennesker, der lever i og med fiskeriet. Foreningen anfører endvidere, at forvaltningsplaner må være udformet således, at de effektivt og hurtigt kan reagere på ændringer i naturen og i den videnskabelige rådgivning og samtidig - i tilfældet nordsøild - beskriver hvordan balancen mellem sild til bifangst og sild til konsum skal være.

DPPO mener endvidere, at det i relation til bæredygtigheds certificering blandt andet MSC, som er blevet en afgørende parameter på markedet for fisk globalt, er helt afgørende, at der er langsigtede forvaltningsplaner på plads. Foreningen anfører, at resultatet af manglende forvaltningsplaner nu er, at dansk fiskeri risikerer at miste mulighederne for at certificere eller re-certificere MSC for disse fiskerier, og dermed risikerer at miste betydelige markedspositioner og værdi for dansk fiskeri.

I forhold til bifangst af juvenile nordsøild anfører DPPO, at sildebifangstkvoteerne over en længere periode er blevet reduceret, og er nu på et niveau, hvor risikoen for lukning af industrifiskerierne er reel. DPPO appellerer til, at både stakeholders og forvaltere derfor bør overveje andre løsningsmulighederne end de metoder, der i dag frygtes at være utilstrækkelige. DPPO anfører, at sildebifangstknoten er yderligere udfordret af, at ICES for 2021 rådgivningen har benyttet en anden beregningsmetode end for 2019 rådgivningen. DPPO anbefaler i øvrigt, at man igangsætter en diskussion omkring sildebifangsten for 3a, og hvordan man skal forholde sig til den, efter at brisling i Nordsøen og 3a er slået sammen til en biologisk enhed, og at der i den forbindelse bør søges maksimal fleksibilitet imellem områderne, for således at kunne understøtte fiskeriet i Nordsøen.

I forhold til landingsforpligtigelsen anfører DPPO, at det med indførelsen af landingsforpligtigelsen i det pelagiske fiskeri og i industrifiskeriet er en væsentlig udfordring for fiskerne at håndtere uundgåelige bifangster af bl.a. demersale arter. DPPO finder, at med anvendelse af den såkaldte fodnotemodell – det vil sige muligheden for at afskrive bifangster på hovedarten - i en række fiskerier blandt andet hestemakrel og tobis, har man hidtil kunnet undgå denne type problemstillinger. DPPO anbefaler, at man for 2021 udvider de eksisterende afskrivningsmuligheder til også at omfatte uundgåelige bifangster af bl.a. makrel og mørksej i sildefiskeriet og sild i makrelfiskeriet, og på den måde, balanceret løser en række eksisterende og potentielle udfordringer i tråd med formålet med reformen af EU's fiskeripolitik.

DPPO anfører, at det i forhandlingerne bør sikres, at der ikke reserveres mængder til discard/de minimis for bifangster af pelagiske arter i de demersale fiskerier, uden at pelagiske fiskere kompenseres med en udlignende kvote "top-up".

I forhold til balancen med Norge/Færøerne og aftalen med Grønland er det DPPOs grundholdning, at udvekslingen af fiskerimuligheder under fiskeriaftalerne med Norge og Færøerne må være både balanceret og proportional. EU's "køb" af torsk i Barentshavet bør ikke inddrage yderligere fangstmuligheder for pelagisk og industrifisk. I forhold til blåhvilling finder DPPO, at den sydlige komponent af EU's kvote bør anvendes proportionelt med den nordlige i udvekslingen af fiskerimuligheder med Norge og Færøerne.

DPPO finder, at såfremt Norge tildeles brisling som en del af balancen, bør det sikres at denne tildeling afspejler det forhold, at brislingekvoten nu omfatter både Nordsøen og 3a. Det vil sige, at "betalingen" til Norge skal fordeles proportionelt imellem Nordsøen og 3a.

DPPO anfører, at Fiskeriaftalen med Færøerne tidligere har været i balance. Foreningen finder, at der i de seneste år er sket et skred i balancen. Foreningen anfører, at danske pelagiske fiskere i 2020 betalte for at fiskere fra UK mv. kunne fange hvidfisk i færøsk farvand. Foreningen mener, at den oprindelige balance bør genetableres eller hele aftalen genevalueres.

DPPO anfører, at den femårige makrelaftale imellem EU, Norge og Færøerne udløb med udgangen af 2018, og at den siden er forlænget. DPPO anfører, at aftalen ikke indeholder bestemmelser vedr. adgang for færøske fartøjer i EU- farvand, og at der ikke findes en skriftlig aftale om en sådan kobling

imellem adgang og kvotefordeling. DPPO mener derfor, at en revision af adgangsbestemmelserne for makrel bør indgå i drøftelserne imellem Færøerne og EU.

I forhold til Fiskeripartnerskabsaftalen med Grønland anfører DPPO, at aftalen blandt andet indeholder muligheden for, at EU tildeles lodde i sommerfiskeriet i grønlandsk farvand. DPPO finder, at grønlandsaftalen i de senere år været værdiløs for danske fiskere, idet Grønland ikke har tilbudt en reel og fiskbar kvote i sommerhalvåret. DPPO anfører, at EU Grønlandsaftalen er omkostningstung for EU, og at det må være et krav, at Grønland leverer fiskebare ressourcer til EU's fiskere i bytte for det meget betydelige faste økonomiske bidrag, som EU hvert år giver til Grønland.

DPPO anfører, at sildebestanden i Nordsøen igennem en årrække har været genstand for meget betydelige udsving i den videnskabelige rådgivning, og i den måde man fra ICES opfatter og vurderer bestandsstørrelsen på, og at forvaltningen af sild i Nordsøen er udfordret af manglen på en aftalt forvaltningsplan. DPPO anbefaler derfor, at man for 2021 sætter en konsumkvote for A-flåden på det niveau, som ICES anbefaler. En anbefaling som flugter med anbefalingen fra Pelagisk AC. For B- og D-flåden (bifangst fiskeri af juvenile Nordsøsilde) anbefaler DPPO, at man for 2021 anvender principperne i den tidligere vedtagne forvaltningsplan for nordsøsilde, og fastholder forvaltningsplanens retningslinje om, at fiskeridødeligheden for juvenile silde ikke må overstige 0.05. DPPO anfører, at denne anbefaling flugter med anbefalingen fra Pelagisk AC, men anvender de konkrete TAC-niveauer som DPPO anbefaler for Nordsøsilde.

For sild i Skagerrak/Kattegat anbefaler DPPO for 2021 en roll over, indtil en forvaltningsplan er på plads. DPPO anfører, at denne anbefaling flugter med anbefalingen fra Pelagisk AC, men anvender de konkrete TAC-niveauer, som DPPO anbefaler for Nordsøsilde. For sildebifangstkvoten anbefaler DPPO, at man følger det gældende beregningsgrundlag. Derudover foreslår DPPO, at der indføres fleksibilitet (100%) for bifangstkvoten mellem 3a og Nordsøen i overensstemmelse med ICES rådgivning for sild i vestlig Østersø. DPPO finder, at det er helt afgørende at sikre beskyttelse af den vestlige sildebestand i Østersøen som migrerer ind i 3a.

DPPO anbefaler en omfordeling af brisling i Skagerrak/Kattegat og Nordsøen i overensstemmelse med historiske fangster og ikke TAC niveau som i den nuværende midlertidige løsning fundet i 2020. DPPO finder, at med henblik på at udnytte fiskerimulighederne og samtidig sikre beskyttelse af vestlig Østersøsilde, er det afgørende, at man fra dansk side sikrer 100% fleksibilitet imellem 3a og Nordsøen, i overensstemmelse med reguleringen for 2019/2020.

For vestlig hestemakrel anbefaler DPPO at anvende ICES F_{msy} approach, hvilket giver en TAC for 2021 på 81.376 tons, og at en genopretningsplan etableres. DPPO anfører, at denne anbefaling flugter med anbefalingen fra Pelagisk AC.

For makrel anbefaler DPPO at følge den videnskabelige rådgivning fra ICES i overensstemmelse med anbefalingerne fra Pelagisk AC. For blåhvilling anbefaler DPPO at følge den videnskabelige rådgivning fra ICES. DPPO finder, at det er helt afgørende, at blåhvilling i balancen minimeres til et absolut minimum. Det anføres, at blåhvilling er uafhængig af Brexit, og derfor har afgørende værdi for danske fiskere. DPPO anbefaler, at man i TAC/Kvotereguleringen for 2021 fjerner område 3 fra forvaltningen, idet fangster i området er minimale og sporadiske. DPPO anfører i den sammenhæng, at der er betydelig risiko for en "choke situation" i industrifiskerierne i 3a. For atlantisk silde anbefaler DPPO at følge den videnskabelige rådgivning fra ICES i overensstemmelse med anbefalingerne fra Pelagisk AC. For havgalt anbefaler DPPO en TAC i 2021 på 19.152 tons. DPPO anfører at denne anbefaling flugter med anbefalingen fra Pelagisk AC. For hestemakrel i Nordsøen anbefaler DPPO en TAC for 2021 på 14.014 tons. DPPO anfører, at denne anbefaling flugter med anbefalingen fra Pelagisk AC.

Marine Ingredients Denmark finder det vigtigt, at der arbejdes for at sikre en højere bifangstkvote på sild. Det er særligt med hensyn til de uundgåelige sildebifangster, der kommer i fiskerierne efter brisling og sperling. En reduktion i sildebifangstknoten kan medføre, at Danmark ikke kan udnytte sine kvoter efter disse arter. Marine Ingredients Denmark mener, at bifangstknoten bør fastsættes på baggrund af den hidtidige forvaltningsplan og en MSY-tilgang med en F på 0,05 i ICES-rådgivningen. Tilgangen giver en bifangstkvote på 15.557 tons.

Yderligere mener Marine Ingredients Denmark, at Danmark bør arbejde for at få større mulighed for kvotefleks mellem år og mellem områder for at sikre den bedst mulige kvoteudnyttelse af brisling i Nordsøen/Skagerrak/Kattegat. Marine Ingredients Denmark finder det problematisk for følgeindustrien, at blåhvilling mister sin MSC-certificering med årets udløb. Marine Ingredients Denmark opfordrer Danmark til at presse på for, at EU og kyststaterne når til enighed om fordeling af TAC, og at den videnskabelige rådgivning fra ICES følges. Marine Ingredients Denmark påpeger, at de vigtigste og økonomisk mest betydende bestande for dansk fiskeri og forarbejdning er afhængige af forhandlingerne med UK og Norge. Derfor er forhandlingerne meget vigtige for at sikre en fremtidig bæredygtig fælles forvaltning og et fortsat dansk fiskeri.

Danmarks Naturfredningsforening påpeger overordnet, at det nordøstlige Atlanterhav er presset og i en dårlig tilstand. Derfor er det vigtigt at stoppe overfiskning, så fiskepopulationer og marine økosystemer kan genoprettes. Danmarks Naturfredningsforening hilser velkommen, at alle de foreslåede fangstbegrænsninger for bestande, hvor der foreligger en fuld analytisk rådgivning, er i overensstemmelse med den videnskabelige rådgivning fra ICES. Danmarks Naturfredningsforening mener modsat ikke, at Kommissionen har lyttet til ICES rådgivningen for omkring halvdelen af bestandene, hvor der ikke foreligger en fuld analytisk rådgivning. Derfor bør Danmark være fortalende for, at også datafattige bestande bør forvaltes ud fra et forsigtighedsprincip.

Hvad angår torsk i Kattegat, hilser Danmarks Naturfredningsforening det velkommen, at Kommissionen foreslår en række tiltag for at beskytte den truede torskebestand i Kattegat – særligt i forhold til, at der udelukkende er fastsat en bifangstkvote. Danmarks Naturfredningsforening er yderligere tilfredse med, at Kommissionen har foreslået at reducere fangstmængden af jomfruhummer (reduktion på 21 % i forhold til 2020 TAC) i Kattegat og Skagerrak for at beskytte torsken. Udover reduktionen foreslår Kommissionen, at fiskere i det pågældende område skal bruge selektive redskaber eller elektronisk monitorering, hvilket Danmark allerede er i gang med gennem et kameramonitoreringsprojekt. Danmarks Naturfredningsforening er meget kritiske over for Kommissionens svage forslag om fiskeri efter ål. Det er særligt i forhold til, at de fleste lande (inklusive Danmark) vælger at placere lukkeperioden i vintermånederne, hvor fangsten af ål er lavest.

Danmarks Naturfredningsforening mener ikke, at ålebestanden kan blive genoprettet, når man vælger de tre måneder, der berører fangsterne mindst. Grundlæggende mener Danmarks Naturfredningsforening, at fiskeri efter ål bør stoppes helt. På baggrund af ålebestandens kritiske status, mener Danmarks Naturfredningsforening, at ålen burde være total fredet og, at al fiskeri, både kommercielt og rekreativt, dermed burde være fuldstændig forbudt. Danmarks Naturfredningsforening opfordrer Danmark til at lukke alt fritidsfiskeri efter ål i 2021 og afvikle kommercielt ålefiskeri hurtigst muligt, indtil bestanden er fuldt genoprettet.

Danmarks Naturfredningsforening lægger vægt på, at COVID-19 ikke bliver brugt til at redegøre for, at fiskekvoter overskrider den videnskabelige rådgivning om MSY. Videre anbefaler Danmarks Naturfredningsforening, at der ikke overføres fiskekvoter, som ikke blev fisket i dette år, til næste år, da dette ville repræsentere dobbelt kompensation og udgøre en reel risiko for overfiskeri. I forhold til

Brexit tilføjer det endnu et lag af kompleksitet til årets fangstbegrænsningsforhandlinger, da største delen af de tilladte fangster af fiskebestande i det nordøstlige Atlanterhav ikke længere er rent EU-ansvarende, men skal forhandles mellem EU og Storbritannien. Derfor mener Danmarks Naturfredningsforening, at fiskekvoter, som forhandles med Storbritannien bør følge rådgivning om MSY. Ligeledes bør Storbritannien og EU overholde gældende miljøstandarder, prioritere videnskabsbaseret forvaltning og lovligt forpligte sig til at fiske på eller under det maksimale bæredygtige udbyttegrænser i enhver aftale.

Dansk Amatørfiskerforening er som tidligere i lyset af den alvorlige situation for den europæiske ål enig i, at den påtænkte lukkeperiode fortsættes uanset, at den ifølge foreningen kun har ringe betydning for ophjælpning af ålebestanden. Samtidig henledes opmærksomheden dog på, at Kommissionen i sin evaluering af ålehandlingsplanen af 17. februar 2020 konkluderer, at ambitionsniveauet for implementering af ålehandlingsplanen skal styrkes med øget fokus på ikke-fiskerirelaterede tiltag. Det vil sige bekæmpelse af spærringer, forureninger og andre tab af opvækstområder samt øvrige begrænsninger i den europæiske åls livscyklus. Dansk Amatørfiskerforening finder det hensigtsmæssigt at minde om dette. Dansk Amatørfiskerforening afventer forslaget om havbars.

Dansk Sportsdykker Forbund anerkender, at der kan være behov for baglimit i det rekreative fiskeri efter havbars i det nordøstlige Atlanterhav. Der henstilles dog til, at der afsættes en kvote til det rekreative fiskeri, således at det bliver muligt at hjemtage minimum 2 styk havbars. Hvis den videnskabelige rådgivning kan anbefale en større baglimit, ønsker foreningen naturligvis dette.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at et samlet kompromisforslag kan vedtages med et kvalificeret flertal.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Som generelt princip kan regeringen støtte, at kvoterne for 2021 fastsættes på grundlag af videnskabelig rådgivning, målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) i henhold til den fælles fiskeripolitik samt fastsatte forvaltningsplaner og -strategier.

Såfremt det er uvist, om fordelingsaftaler mellem EU og tredjelande vil nå at være på plads efter Storbritanniens udtræden af EU i tide til, at fiskerimulighederne kan være vedtaget, så fiskeriet kan starte pr. 1. januar 2021, bør EU fastholde sine hidtidige andele af fiskerimulighederne, og fastsætte disse, på baggrund af den videnskabelige rådgivning. Regeringen kan også støtte, at EU foreløbigt vedtager en anden midlertidig ad hoc løsning for eksempel i form af en procentdel af de fastsatte fiskerimuligheder for 2020.

Det er vigtigt, at der bliver adgang til fiskeri i norsk zone fra 1. januar 2021, idet fiskeriet i norsk zone er af stor betydning for danske fiskere. På den baggrund støtter regeringen, at såfremt der fortsat er usikkerhed om indgåelsen af en aftale om det fremtidige forhold med Storbritannien i tide, bør EU og Norge konsultere om de bilaterale elementer, inklusiv adgang til farvande, kvoteudvekslinger og fiskerimulighederne i Skagerrak for 2021.

Regeringen finder, at det er vigtigt, at bestanden af torsk i Nordsøen og Skagerrak genopbygges. Regeringen arbejder i den sammenhæng for, at torsk kvoten, i det omfang det er muligt, og inden for rammerne af den biologiske rådgivning og EU's flerårige plan fastlægges på et niveau, der sikrer, at det blandede, demersale fiskeri ikke stopper for tidligt, idet torsk vil indgå som en bifangst i dette fiskeri. Regeringen støtter i den sammenhæng en videreførelse af supplerende tiltag målrettet beskyttelse af torsken med udgangspunkt i de foranstaltninger, som er vedtaget for 2020.

Regeringen støtter, at TAC for torsk i Kattegat fortsat fastsættes som en bifangstkvote på et niveau, som indebærer, at der fortsat kan finde fiskeri sted i Kattegat efter andre arter. Regeringen finder, at det er vigtigt, at der fortsat arbejdes for at genopbygge bestanden med videreførelse af de supplerende foranstaltninger som er vedtaget for 2020, inklusiv projekt med elektronisk monitorering med kamera i Kattegat.

I forhold til rødspætte i Kattegat arbejder regeringen for en stigning i TAC i forhold til Kommissionens forslag inden for rammerne af den videnskabelige rådgivning, som tager højde for at fiskeri efter andre arter kan fortsætte under landingsforpligtelsen.

Regeringen finder det meget vigtigt, at der sikres bedst mulig adgang til fiskeri i norske farvande, særligt i lyset af usikkerheden som følge af Brexit. Her vil det være vigtigt, at man i konsultationerne sikrer, at det rette kvotemiks stilles til rådighed til at understøtte et blandet demersalt fiskeri i norsk farvand. Regeringen arbejder for under hensyntagen til den nye situation efter Brexit at optimere de traditionelle fiskerimuligheder efter blandt andet havtaske, lange og "andre arter" i norsk zone.

Regeringen støtter en videreførelse af de nuværende foranstaltninger for ål.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at der i øvrigt findes praktiske løsninger til håndteringen af særlige udfordringer i lyset af landingsforpligtelsen. Det gælder særligt i forhold til bifangster, som er begrænsende for andet fiskeri ("choke-species"), hvor der må findes løsninger, der tager højde for oprettholdelse af relativ stabilitet.

I lyset af de ændrede afsætningsmuligheder for fiskevarer som følge af covid-19, arbejder regeringen for i konkrete begrundede tilfælde at udvide muligheden for at overføre kvote fra i år til næste år i EU-lovgivningen fra de gældende 10 % op til 25 % under hensyntagen til bestandssituationen og den biologiske rådgivning.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 24. november 2020.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

2. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse af EU-fiskerifartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2021 og 2022 KOM (2020) 666

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. november 2020. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget vedrører EU-fiskerifartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2021 og 2022. På baggrund af den biologiske rådgivning foreslår Kommissionen en reduktion af den samlede tilladte fangstmængde (TAC) for 3 bestande i 2021, og derefter en fastholdelse af dette fangstniveau i 2022. Hertil kommer de bestande, som Kommissionen endnu ikke har fremlagt forslag til. Forslaget skønnes at have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da forslaget tager højde for bestandssituationen for de berørte bestande. Sagen er på dagsorden for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2020 med henblik på politisk enighed.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2020) 666 af 22. oktober 2020 fremsendt forslag til Rådets forordning om fastsættelse af EU-fiskerfartøjers fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2021 og 2022. Forslaget er oversendt til Rådet den 22. oktober 2020 i dansk sprogudgave.

Forslaget fremsættes med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Sagen er på dagsorden for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2020 med henblik på politisk enighed.

Formål og indhold

Kommissionens forslag indeholder fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2021 og 2022. Dybhavsbestande er fiskebestande, der fanges i farvande uden for de vigtigste fiskepladser på kontinentalsoklen. De fleste af arterne vokser langsomt og lever meget længe. Det gør dem særligt sårbare over for fiskeriaktiviteter. Fiskeriet har i EU været reguleret siden 2003 for at genopbygge sådanne nedfiskede, langsomt voksende bestande.

Kommissionens forslag bygger på videnskabelig rådgivning fra Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) under hensyntagen til principperne for TAC-fastsættelse, som fremgår af Kommissionens meddelelse om høring om fiskerimuligheder for 2021 (Kommissionens politikerklæring - KOM (2020) 248). Kommissionen anfører, at der er taget hensyn til landingsforpligtelsen, hvor det er relevant.

For alle de bestande, der er omfattet af dette forslag, gælder det, at de foreliggende oplysninger ikke har gjort det muligt at foretage en fuldstændig videnskabelig vurdering af bestandenes tilstand, hverken med hensyn til bestandenes størrelse eller fiskeridødeligheden. Der er flere grunde til dette: De pågældende arter lever som nævnt ovenfor ofte meget længe og vokser langsomt, og det gør det yderst vanskeligt at inddele bestanden i aldersklasser og at vurdere, hvilken virkning fiskeriet har på bestanden ud fra ændringer i fiskenes længde eller aldersfordelingen i fangsterne. Rekrutteringsfrekvensen for unge fisk til bestandene kendes ikke. Bestandene er fordelt på et stort område og på dybder, som af praktiske grunde er svære at undersøge. Ofte er der ingen data fra videnskabelige undersøgelser, da bestandene ikke har den store kommercielle betydning, eller data dækker ikke hele det område, hvor bestandene forekommer. Endvidere er fiskeriaktiviteterne sommetider kun delvis rettet mod disse arter.

Landingsforpligtelsen er nu indført for alle fiskerier efter kvoterede arter. Når landingsforpligtelsen for en fiskebestand indføres, skal fiskerimulighederne fastsættes under hensyntagen til, at de i stedet for at afspejle landingerne nu skal afspejle fangsterne, jf. grundforordningen 1380/2013.

Den overgangsperiode, der er fastsat i udtrædelsesaftalen mellem EU og Storbritannien, udløber ved udgangen af 2020. De bestande, som Kommissionen skal konsultere Storbritannien om med hensyn til kvoteandele af fiskerimulighederne for 2021 og 2022, som følge af at det er bestande, der som udgangspunkt findes i begge parters farvande, er derfor anført som pro memoria ('pm'). De endelige fiskerimuligheder afventer således resultatet af de igangværende forhandlinger om samarbejdet om disse bestande, herunder fiskerimuligheder, kvoteandele og gensidig farvandsadgang.

For andre bestande eller fiskerimuligheder, som deles med andre tredjelande, foreligger tallene endnu ikke, da konsultationerne med disse lande endnu ikke er afsluttet. Når disse konsultationer er afsluttet, suppleres forslaget med Kommissionens forslag til fiskerimuligheder via 'non-papers'.

Forslaget indeholder endvidere forbud mod at fiske efter, beholde om bord, omlade eller lande orange savbug og dybvandshajer i en række i EU-farvande og internationale farvande.

Kommissionen foreslår tre TAC'er med nedsættelser for 2021 og en videreførelse ("roll-over") af disse for 2022.

Tabel med Kommissionens forslag for TAC/kvoter for dybhavsbestande for 2021/2022:

Arter	ICES zoner	TAC 2020 tons	Kommissionens TAC forslag 2021 tons	Kommissionens TAC forslag 2022 tons	Videnskabelig rådgivning 2021-2022
Sort sabelfisk	EU-farvande og internationale farvande i CECAF 34.1.2	Fastsat af Portugal	Skal fastsættes	Skal fastsættes	ICES rådgiver, efter anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande, om maksimale fangster på 4.506 tons i 2021 og 2022. Rådgivningsområdet er større end forvaltningsområdet.
Sort sabelfisk	5, 6, 7, 12	2.470	pm	pm	
Sort sabelfisk	8, 9, 10	2.832	2.113 (-25%)	2.113	
Berycider	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14	252	pm (kun til bifangster)	pm (kun til bifangster)	ICES rådgiver efter forsigtighedsprincippet med anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande, om maksimale fangster på 224 tons i 2021 og 2022.
Skolæst	3	50	5 (-90%) (kun til bifangst)	5 (kun til bifangst)	ICES rådgiver om, at der fastsættes nulfangst. Der er alene i området tale om en bifangstkvote. Den danske udnyttelse af kvoten er normalt lav (under 2 tons årligt i perioden 2012 til 2020).
Skolæst	5b, 6, 7	2.558	pm	pm	ICES rådgiver efter forsigtighedsprincippet om maksimale fangster på 3.177 tons i 2021 og 2022. Rådgivningen dækker flere forvaltningsområder.
Skolæst	8, 9, 10, 12, 14	2.281	pm	pm	ICES rådgiver ikke for særskilt forvaltningsområdet. Rådgivningen dækker flere forvaltningsområder.
Spidstandet blanksten	6, 7, 8	105	pm (kun til bifangst)	pm (kun til bifangst)	ICES rådgiver efter forsigtighedsprincippet om, at der fastsættes nulfangst.
Spidstandet blanksten	9	149	119 (-20%)	119	ICES rådgiver, efter anvendelse af tilgang for data-begrænsede bestande, om maksimale fangster på 119 tons i 2021 og 2022.
Spidstandet blanksten	10	553	pm	pm	ICES rådgiver efter forsigtighedsprincippet om maksimale fangster på 610 tons i 2021.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet ikke finder anvendelse.

Gældende dansk ret

Ikke relevant.

Konsekvenser

Forslaget har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser.

Forslaget har ingen konsekvenser for EU-budgettet.

Forslaget vurderes ikke at have nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Danske fartøjer er ikke involveret i direkte dybhavsfiskeri. Der er for danske fartøjer alene tale om meget begrænsede fangster af dybhavsarter (skolæst) som bifangster i ICES underområde 3, der dækker Skagerrak/Kattegat og Østersøen.

Forslaget skønnes at have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da forslaget tager højde for bestandssituationen for de berørte bestande.

Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) er blevet hørt, hvilket gav anledning til følgende bemærkninger:

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) bemærker, at så længe man ikke må have et direkte fiskeri på arterne (skolæst), så er der ingen grund til at have en TAC. En TAC på 5 tons skolæst er meget lidt, og foreningen finder, at der er behov for en højere TAC. Generelt er det DFPO's opfattelse, at det slet ikke giver mening at have kvoter for dybhavsarter i Skagerrak og Nordsøen, idet der ikke er noget direkte fiskeri. DFPO opfordrer desuden til at finde en løsning hurtigt for sperling, hvor erhvervet ellers vil miste en betydelig omsætning i manglende sperlingfiskeri.

Danmarks Pelagiske Producent Organisation (DPPO) noterer, at 5 tons skolæst lyder faretruende lavt, hvis det har konsekvenser for andet fiskeri. DPPO er yderligere tilfredse med, at der arbejdes for 20.000 tons ekstra sperling, men er bekymret for, at det endnu ikke er på plads.

Marine Ingredients Denmark (MID) udtrykker bekymring i forhold til sperling, hvor man ønsker en snarlig løsning.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at nogle medlemsstater vil være skeptiske over for størrelsen af visse reduktioner af fiskerimulighederne, mens andre medlemsstater vil lægge vægt på en effektiv beskyttelse af sårbare dybhavsbestande.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv over for forslaget, idet der lægges vægt på effektiv beskyttelse af sårbare dybhavsbestande.

Regeringen støtter Kommissionens forslag om fiskerimuligheder for skolæst i Skagerrak/Kattegat for at beskytte bestanden, og det foreslåede niveau for fiskerimulighederne vurderes endvidere ikke at påvirke muligheden for, at der fortsat kan finde et fiskeri sted efter andre arter i Skagerrak/Kattegat under landingsforpligtelsen.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. oktober 2020 blev der fastsat foreløbige fiskerimuligheder for sperling i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat for perioden den 1. november-31. december 2020. Kvoteariet for sperling er forskudt i forhold til kalenderåret, og er normalt fra 1. november til 31. oktober. Grundet de igangværende konsultationer mellem EU og Storbritannien om det fremtidige forhold på fiskeriområdet støttede Kommissionen imidlertid kun, at fiskerimulighederne blev fastsat for perioden november-december 2020. EU's fiskerimuligheder for perioden er fastsat til 30.000 tons. Fra regeringens side har man imidlertid rejst, at dette niveau af fiskerimuligheder vil kunne være begrænsende for det danske fiskeri efter arten. På den baggrund arbejder man for, at fiskerimulighederne efter sperling øges med 20.000 tons for den nævnte periode. Forøgelsen vil til fulde være inden for rammerne af den videnskabelige rådgivning fra ICES.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. november 2020 forud for det uformelle videomøde for EU's landbrugs- og fiskeriministre den 16. november 2020, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. november 2020.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.

3. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2021 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende i Middelhavet og Sortehavet KOM (2020) 377

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2021 af fiskerimulighederne for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Middelhavet og Sortehavet. Forslaget indebærer en reduktion i fiskeriindsatsen for trawlfartøjer, der fisker demersale bestande (som for eksempel jomfruhummer, europæisk kulmule og rød kæmpereje) samt en række fiskeriforanstaltninger for Sortehavet og Middelhavet, herunder en forbudsperiode for europæisk ål samt for Sortehavet en autonom kvote for brisling og kvotetildeling for pighvar. Samlet set vurderes forslaget at have positive konsekvenser for beskyttelsesniveauet i EU, idet der lægges op til en reduktion af fiskeriindsatsen i Middelhavet, hvilket ses som et skridt på vej mod bæredygtigt fiskeri. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2020 med henblik på politisk enighed.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2020) 377 af den 17. august 2020 fremlagt forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2021 af fiskerimulighederne for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende i Middelhavet og Sortehavet. Forslaget er oversendt til Rådet den 18. august 2020 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages med kvalificeret flertal i Rådet.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2020 med henblik på politisk enighed.

Formål og indhold

Forslagets formål er at fastsætte fiskerimulighederne for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Middelhavet og Sortehavet for 2021. Den overordnede målsætning er at sikre en miljømæssig, økonomisk, og socialt bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne, som det fremgår af forordningen for den fælles fiskeripolitik (1380/2013). Mere specifikt bygger forslaget på tre overordnede elementer:

For det første fastsætter forslaget i henhold til den flerårige plan af forordning 2019/1022 maksimale fiskeriindsatser for trawlfartøjer, som fisker demersale bestande i det vestlige Middelhav (for eksempel jomfruhummer, rød kæmpereje og kulmule). Den flerårige plan har til hensigt gradvist at reducere overfiskeri af demersale bestande i det vestlige middelhav, hvilket der i en længere årrække har være massive problemer med. I 2020 blev den maksimale tilladte fiskeriindsats reduceret med 10 % i forhold til referenceværdien. I selve forslaget fremgår der ikke et forslag til reduktion, men Kommissionen har i forlængelse af forslaget fremlagt et non-paper, som foreslår en 15 % reduktion af fiskeriindsatsen i forhold til 2020.

For det andet bygger forslaget på foranstaltninger, der er vedtaget af Den Almindelige Kommission for Fiskeri i Middelhavet (GFCM) i 2018 og 2019, som finder anvendelse i Middelhavet. Disse omfatter blandt andet en forbudsperiode for europæisk ål i hele Middelhavet og fangst- og indsatsbegrænsninger for henholdsvis små pelagiske bestande og for demersale bestande i Adriaterhavet. Med hensyn til ål omfatter foranstaltningerne en årlig sammenhængende forbudsperiode på tre måneder, som skal fastlægges af hver medlemsstat i overensstemmelse med bevaringsmålene i Rådets forordning (EF) nr. 1100/2007, nationale forvaltningsplaner for ål og de tidsmæssige vandringmønstre for ål i medlemsstaten.

For det tredje bygger forslaget på foranstaltninger, der er vedtaget af GFCM og finder anvendelse i Sortehavet. Disse foranstaltninger omfatter blandt andet en autonom EU-kvotefor brisling på i alt 11.475 tons, og en samlet tilladt fangstmængde for pighvar (TAC) på 857 tons, heraf en EU-kvotefor 150 tons. Niveauerne for TAC'er og kvoter svarer til 2020-niveauerne.

Formandskabet har fremlagt et kompromisforslag, som fastholder Kommissionens forslag om en 15 % reduktion af fiskeriindsatsen for demersale bestande i det vestlige Middelhav for 2021.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europaparlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Ikke relevant.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige, statsfinansielle, eller erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark. Forslaget har ligeledes ingen konsekvenser for EU's budget. Samlet set vurderes forslaget at have positive konsekvenser for beskyttelsesniveauet i EU, i det der lægges op til en reduktion af fiskeriindsatsen i Middelhavet, hvilket ses som et skridt på vejen mod at opnå bæredygtigt fiskeri i Middelhavet. Der er ingen danske fartøjer, som har fiskerimuligheder i Middelhavet og Sortehavet.

Høring

§5-udvalget (fiskeri) er blevet hørt. Det gav ikke anledning til bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at et samlet kompromisforslag vil kunne vedtages i Rådet med kvalificeret flertal.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter den overordnede målsætning om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) og hensigten om at sikre et bæredygtigt fiskeri. Regeringen ser i den sammenhæng positivt på Kommissionens forslag, som indebærer, at der for anden gang fastsættes en samlet forordning om fiskerimuligheder i Middelhavet og i Sortehavet, som også inkluderer fiskeriindsatsbegrænsninger for demersale bestande i det vestlige Middelhav. Regeringen ser forslaget som et skridt på vejen mod at opnå et bæredygtigt fiskeri også i Middelhavet.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Rådskonklusioner om fælles ernæringsmærke, ernæringsprofiler og oprindelsesmærkning

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Det fremgår af Kommissionens Jord til bord-strategi, at Kommissionen vil foreslå etableringen af et fælles ernæringsmærke, og vil genoptage arbejde med etablering af ernæringsprofiler til støtte for anvendelsen af ernærings- og sundhedsanprisninger. Formandskabet har på den baggrund fremlagt et udkast til rådskonklusioner om et fælles ernæringsmærke, ernæringsprofiler samt udvidede krav om obligatorisk oprindelsesmærkning, der skal sætte rammen for Kommissionens fremtidige arbejde. Rådskonklusionerne støtter op om Kommissionens udmelding i Jord til bord-strategien, idet Kommissionen samtidig opfordres til at prioritere konsekvensanalyser af disse kommende initiativer. Rådskonklusionerne har ingen lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Rådskonklusionerne har ikke konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark eller EU. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2020 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner.

Baggrund

Formandskabet har med baggrund i Kommissionens Jord til bord-strategi fremlagt et udkast til rådskonklusioner om et fælles ernæringsmærke, ernæringsprofiler samt udvidede krav om obligatorisk oprindelsesmærkning, der skal sætte rammen for Kommissionens fremtidige arbejde med disse tre sager.

Det fremgår af Jord til bord-strategien, at Kommissionen, for at styrke forbrugernes muligheder for at vælge sund kost, vil foreslå indførelsen af en harmoniseret obligatorisk ernæringsmærkning. Kommissionen vil endvidere udvikle ernæringsprofiler, som skal fastsætte EU-regler for, hvornår virksomhederne på frivillig basis må bruge ernærings- og sundhedsanprisninger i markedsføringen af fødevarer. Derudover fremgår det af Jord til bord-strategien, at Kommissionen vil overveje at foreslå en udvidelse af kravene om obligatorisk oprindelsesmærkning.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15-16. december 2020 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner.

Formål og indhold

I Kommissionens Jord til bord-strategi fra maj 2020 fremgår det, at Kommissionen, for at styrke forbrugernes muligheder for at vælge sund kost, vil foreslå indførelsen af en harmoniseret obligatorisk ernæringsmærkning. Kommissionen vil endvidere udvikle ernæringsprofiler, som skal fastsætte EU-regler for, hvornår virksomhederne på frivillig basis må bruge ernærings- og sundhedsanprisninger i markedsføringen af fødevarer. Derudover fremgår det af Jord til bord-strategien, at Kommissionen vil overveje at foreslå en udvidelse af kravene om obligatorisk oprindelsesmærkning

Formandskabet har på den baggrund fremlagt et udkast til rådskonklusioner.

Ernæringsmærke og ernæringsprofiler

I forslaget til rådskonklusioner udtrykker medlemsstaterne deres opbakning til Kommissionens udmelding i Jord til bord-strategien om, at den vil foreslå etableringen af et fælles ernæringsmærke, og vil genoptage arbejde med etableringen af ernæringsprofiler til støtte for anvendelsen af ernærings- og sundhedsanprisninger, idet Kommissionen samtidig opfordres til at prioritere en konsekvensanalyse af disse kommende initiativer.

I Kommissionens Jord til bord-strategi er det angivet, at der ønskes en harmonisering af ernæringsmærkning i EU for at forbedre forbrugernes muligheder for at træffe informerede og sundhedsbevidste valg om fødevarer.

Kommissionen har samtidigt med offentliggørelsen af Jord til bord-strategien offentliggjort en rapport⁴ om anvendelse af ernæringsmærkning i EU-landene (som for eksempel det nordiske Nøglehul og det franske Nutri-Score). Rapporten beskriver disse mærkers indvirkning på det indre marked og forbrugeres købsadfærd samt vurderer behovet for harmonisering på området. Konklusionen lyder, at der bør introduceres en obligatorisk, harmoniseret ernæringsmærkning i EU. Et sådant mærke kan dels hjælpe forbrugerne med at foretage sundhedsbevidste fødevalg, dels forventes at påvirke fødevarer-virksomhedernes motivation til at reformulere deres produkter positivt.

Et fælles ernæringsmærke skal ifølge udkastet til rådskonklusioner være baseret på et fagligt funderet grundlag herunder en hensyntagen til nationale kostråd. Det skal nemt kunne opfattes af forbrugerne og udvikles i samarbejde med interessenterne. Disse kriterier skal også indgå i Kommissionens konsekvensanalyse til brug for et fremtidigt forslag om et fælles ernæringsmærke.

⁴ KOM (2020) 207 Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet vedrørende anvendelse af supplerende udtryks- og præsentationsformer for næringsdeklarationsoplysninger.

Kommissionen vil ifølge Jord til bord-strategiens tidsplan fremlægge et forslag om obligatorisk EU-ernæringsmærkning i 4. kvartal 2022.

Kommissionen har også angivet i Jord til bord-strategien, at den vil undersøge mulighederne for at udvikle såkaldte ernæringsprofiler. I REFIT-undersøgelsen fra 2015 er det blevet undersøgt, om der stadig var behov for ernæringsprofiler. Evalueringen af Ernærings- og sundhedsanprisnings-forordningen⁵ konkluderer, at etableringen af ernæringsprofiler stadig er relevant og nødvendigt for at opnå formålet i ernærings- og sundhedsanprisningsforordningen med at sikre forbrugerne beskyttelse mod vildledning.

Ernæringsprofilerne skal ifølge Kommissionens rapport sikre, at fødevarer, der samlet set udgør et usundt valg, eksempelvis ud fra indholdet af sukker, salt og fedt, ikke kan anprises med ernærings- og sundhedsanprisninger. Ernæringsprofilerne er forudset i Ernærings- og sundhedsanprisningsforordningen 1924/2006, og Kommissionen fremsatte i 2009 forslag om etablering af ernæringsprofiler. Dengang mødte forslaget både modstand internt i Kommissionen og fra Europa-Parlamentet, og forslaget blev aldrig vedtaget. Rådet opfordrer i rådskonklusionerne Kommissionen til også at gennemføre en konsekvensanalyse for etableringen af ernæringsprofiler i henhold til ernærings- og sundhedsanprisningsforordningen.

Oprindelsesmærkning

Det fremgår af Kommissionens Jord til bord-strategi, at Kommissionen vil overveje at introducere yderligere obligatorisk oprindelsesmærkning for en række fødevarer med den begrundelse, at det skal fremme et bæredygtigt valg hos forbrugeren. Det er ikke givet, at der skal fremsættes forslag til regler om yderligere obligatorisk oprindelsesmærkning. Denne beslutning vil blive truffet på baggrund af en konsekvensanalyse.

I regi af handelsnormerne har medlemsstaterne bragt på bane, at reglerne for honning bør strammes op, således at blandinger af honning skal mærkes med konkrete lande.

Et eventuelt forslag om udvidelse af reglerne forventes fremlagt af Kommissionen i 4. kvartal af 2022. Det er forventningen, såfremt Kommissionen efter en konsekvensanalyse fremsætter forslag om yderligere obligatorisk oprindelsesmærkning, at et sådan forslag vil vedrøre mælk samt mælk og kød som ingrediens. I forhold til en forbedret oprindelsesmærkning af blandinger af honning, er det forventningen, at et forslag herom vil indgå i et forslag fremsat under handelsnormerne i 2021-2022.

Tidligere rapporter fra 2013 og 2015⁶ udarbejdet af Kommissionen peger på, at yderligere obligatorisk oprindelsesmærkning vil fordyre fødevarerne, idet hovedparten af meromkostninger ved produktionen vil ende som en byrde hos forbrugerne. Selvom forbrugerne er interesseret i mere oprindelsesmærkning, er de ikke villige til at betale for denne information. Derfor konkluderede Kommissionen på daværende tidspunkt, at der ikke var grundlag for at etablere yderligere regler om obligatorisk oprindelsesmærkning.

⁵ SWD (2020) 95 Resumé af evaluering af forordning nr. 1924/2006 om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer med hensyn til ernæringsprofiler og sundhedsanprisninger af planter og deres tilberedninger og de generelle regler for deres anvendelse i fødevarer

⁶ KOM(2013) 755, KOM(2015) 204, KOM(2015) 205.

I udkastet til rådskonklusioner hilses Kommissionens initiativ om en bedre oprindelsesmærkning velkomment. Konklusionerne støtter særligt op om udarbejdelsen af en konsekvensanalyse på området. Rådskonklusionerne specificerer i detaljer, hvad en kommende konsekvensanalyse bør afdække, herunder de økonomiske byrder, forbrugernes valg samt effekten på en bæredygtig produktion. Disse anbefalinger kan man fra dansk side være tilfredse med.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om rådskonklusionerne.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Gældende dansk ret

Der redegøres ikke for dansk ret, idet der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser. Rådskonklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Rådskonklusionerne påvirker ikke i sig selv beskyttelsesniveauet i Danmark. Der vil blive foretaget konsekvensvurderingen af forslag, når Kommissionen præsenterer dem.

Oprettelsen af et obligatorisk harmoniseret EU-ernæringsmærke og en eventuel udvidelse af krav om obligatorisk oprindelsesmærkning for en række fødevarer, vil afhængig af udformningen kunne være forbundet med økonomiske omkostninger. De økonomiske omkostninger vil skulle undersøges nærmere, hvis Kommissionen vælger at fremlægge et forslag til et obligatorisk harmoniseret EU-ernæringsmærke samt forslag til en udvidelse af krav om obligatorisk oprindelsesmærkning. Kommissions forslag forventes fremlagt i 4. kvartal 2022.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug) og i Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg. Det gav anledning til følgende høringssvar:

DI Fødevarer er tilfredse med indholdet af konklusionerne. Konkret bakker DI Fødevarer op om etableringen af et fælles ernæringsmærke, men det bør baseres på et fagligt funderet grundlag herunder en hensyntagen til nationale kostråd. Det skal nemt kunne opfattes af forbrugerne og udvikles i samarbejde med interessenterne. DI Fødevarer håber, at et eventuelt fælles harmoniseret ernæringsmærke ikke bliver indført på bekostning af Nøglehullet. DI Fødevarer er enige i, at der er behov for etableringen af ernæringsprofiler, og bakker op om disse.

I forhold til øget oprindelsesmærkning er DI Fødevarer stærkt imod at udvide denne mærkning. Yderligere obligatorisk oprindelsesmærkning vil fordyre fødevarerne, idet hovedparten af meromkostninger ved produktionen vil ende som en byrde hos forbrugerne. Selvom forbrugerne er interesseret i mere oprindelsesmærkning, er de ikke villige til at betale for denne information. Derfor mener DI Fødevarer, at det er en forudsætning, at der udarbejdes en konsekvensanalyse på området. Rådskonklusionerne specificerer i detaljer, hvad en kommende konsekvensanalyse bør afdække, herunder de økonomiske byrder, forbrugernes valg samt effekten på en bæredygtig produktion. DI Fødevarer bakker også op om, at en konsekvensanalyse skal tage højde for dette.

De Samvirkende Købmænd finder det vigtigt, at der ikke introduceres flere handelsnormer med mærkningsregler, og at man i Danmark kan holde fast i nøglehulsmærket, som fungerer godt.

De Samvirkende Købmænd bemærker, at i forhold til udvidelse af kravene om obligatorisk oprindelsesmærkning, at argumentet om, at forbrugerne kan foretage et bæredygtigt valg ikke holder. Selvom man måtte vælge en vare fremstillet af en råvare med oprindelse "tæt på", er det ikke sikkert, den i sin helhed er mere bæredygtig end en tilsvarende vare fremstillet af en råvare med oprindelse længere væk, idet produktionsmetoder, arbejdsmiljøforhold og mange andre aspekter også indgår i en moderne opfattelse af bæredygtighed.

De Samvirkende Købmænd ser med stor bekymring på den evigt voksende mængde af informationer, der skal indgå i den obligatoriske mærkning af fødevarer. Forordning 1169/2011 medførte allerede mange nye krav, hvor især reglerne om særlig mærkning af allergener, obligatoriske næringsdeklaration og senest den primære ingrediens har kostet, og fortsat vil koste, meget store administrative byrder og konkrete udgifter.

Hvis der fastsættes yderligere specifikke regler om oprindelsesmærkning, vil dette betyde mindre fleksibilitet, flere byrder og et stigende resurseforbrug. Det er på stående fod ikke muligt at sætte tal på, hvad det økonomisk vil betyde. Men fleksibiliteten bliver mindre, da det kræver særlig adskillelse af råvarer og emballager, som også vil fordyre produktet.

De Samvirkende Købmænd finder yderligere krav om oprindelsesmærkning af mælk samt mælk og kød, som indgår som ingrediens, unødvendig, da man allerede har regler om oprindelsesmærkning af den primære ingrediens, som jo også gælder mælk og kød, hvis aktuelt. Disse regler er netop trådt i kraft, og vi opfordrer til, at vi ikke indfører yderligere krav, førend effekten ved indførslen af denne regel er kendt. De Samvirkende Købmænd opfordrer til, at lade leverandørerne bruge mere detaljeret oprindelsesmærkning som en konkurrenceparameter, i stedet for at indføre flere regler. Der er mange leverandører, der allerede bruger oprindelsesmærkning på varer, hvor det ikke er et lovkrav. De Samvirkende Købmænd opfordrer derfor til at, at der for dansk side arbejdes for, at der ikke fastsættes flere regler om oprindelsesmærkning, end dem man allerede har.

I forhold til harmoniseret ernæringsmærkning er De Samvirkende Købmænds holdning, at lovgivning bør indføres på EU-niveau. Det gør det lettere i forhold til samhandel og import af fødevarer. Samtidig vil en harmoniseret ernæringsmærkning skabe en større genkendelighed for forbrugerne. Det er disse forhold, der særligt kan tale for at harmonisere området. De Samvirkende Købmænd støtter ernæringsmærkning, hvor formålet er:

- At give forbrugere supplerende oplysninger, for at informere dem om sundere valg af fødevarer
- At give virksomhederne et incitament for at udvikle produkter i en sundere retning.

Det ovenfor nævnte formål støtter op om den positive ernæringsmærkning. Omvendt er De Samvirkende Købmænd som udgangspunkt skeptiske for en ordning, som virker som en form for advarselsmærkning. Dette er også baggrunden for, at De Samvirkende Købmænd i nu mere end 10 år har bakket op om ernæringsmærket Nøglehullet. De Samvirkende Købmænd vil kraftigt anbefale, at området kun harmoniseres, hvis vi kan opnå en ordning, der kan opfylde formålet i alle EU-medlemsstater, så vi reelt hjælper forbrugeren til at træffe et sundere valg. Det er vigtigt, at de varer/salgssituationer, der på nuværende tidspunkt er undtaget kravet om næringsdeklaration fortsat er undtaget også ved ernæringsmærkning.

De Samvirkende Købmænd støtter generelt en revision af handelsnormerne. Ud over mærkningsregler er der også regler for eksempel vedrørende opbevaring af æg, der kan være vanskeligt at håndtere i praksis.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er meget forskellige holdninger blandt medlemsstaterne til både ernæringsmærkning og oprindelsesmærkning.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder, at der i EU og Danmark er behov for en styrket indsats mod overvægt og for fremme af folkesundheden, og bedre oplysninger til forbrugerne på fødevarer er et vigtigt redskab i arbejdet for at fremme et sundere valg af fødevarer. Regeringen støtter derfor et fælles og obligatorisk ernæringsmærke baseret på et fagligt funderet grundlag og er enig i rådskonklusionernes oplæg til Kommissionens videre arbejde hermed.

Regeringen ønsker samtidig, at nationale frivillige mærkningsordninger, som Nøglehullet, skal kunne fortsætte parallelt.

Regeringen støtter endvidere, at Kommissionen genoptager arbejdet med etablering af ernæringsprofiler, der i henhold til anprisningsforordningen skulle være gennemført i 2009.

Regeringen finder, at oprindelsesmærkning for andre fødevarer end dem, som der allerede kræves obligatorisk oprindelsesmærkning for, bør gives på frivillig basis, da dette vil være tilstrækkeligt til at tilgodese forbrugernes ønsker, og samtidig give producenter, der har en markedsinteresse i at oprindelsesmærke deres produkter, mulighed for aktivt vælge dette til.

Ved eventuelt etablering af yderligere obligatorisk oprindelsesmærkning ønsker man fra regeringens side at afvente erfaringerne fra de nye regler om oprindelsesmærkning af den primære ingrediens, og man lægger vægt på, at nuværende mærkningsregler først og fremmest bør overholdes, herunder at der ikke indføres barrierer på det indre marked ved indførelse af nationale mærkningsregler/særregler.

Regeringen støtter endvidere, at Kommissionen udarbejder konsekvensanalyse af yderligere obligatorisk oprindelsesmærkning, herunder at konsekvenserne for miljø og klima belyses.

Regeringen støtter endvidere at ændre reglerne for honning, således at blandinger af honning fremover skal mærkes med specifikke lande.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Rådskonklusioner om Jord til bord-strategien har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. oktober 2020 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. oktober 2020, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. oktober 2020.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.

5. Rådskonklusioner om et EU-dyrevelfærdsmærke KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Det fremgår af Kommissionens Jord til bord-strategi, at Kommissionen vil overveje muligheden for et EU-dyrevelfærdsmærke. Formandskabet har på den baggrund fremlagt udkast til rådskonklusioner om dyrevelfærdsmærkning i EU. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. – 16. december 2020 med henblik på vedtagelse af rådskonklusionerne.

Baggrund

Formandskabet har med baggrund i Kommissionens Jord til bord-strategi fremlagt et udkast til rådskonklusioner om dyrevelfærdsmærkning i EU.

Det fremgår af jord til bord-strategien, at Kommissionen vil overveje mulige tilgange til dyrevelfærdsmærkning som et middel til bedre at overføre værdi ned igennem fødevarekæden. Strategien kommer ikke nærmere ind på en tidshorisont for et EU-dyrevelfærdsmærke.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2020 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner.

Formål og indhold

I Kommissionens Jord til bord-strategi KOM(2020)381 fra maj 2020 sættes fokus på, hvordan dyrevelfærden kan forbedres i EU. Kommissionen anfører i den forbindelse, at man vil overveje mulige tilgange til dyrevelfærdsmærkning som et middel til bedre at overføre værdi ned igennem fødevarekæden.

I formandskabets udkast til rådskonklusioner understreges det, at det overordnede formål med et EU-dyrevelfærdsmærke bør være at forbedre dyrevelfærden for så mange fødevareproducerende dyr som muligt. Endvidere fremhæves det, at en fælles EU-mærkningsordning for fødevarer produceret med højere dyrevelfærdsstandarder end kravene fastsat i EU-lovgivningen kan hjælpe forbrugerne, der efterspørger produkter med højere dyrevelfærd til at genkende sådanne produkter. Samtidig vil producenterne få direkte andel i den højere pris, som forbrugerne betaler, hvilket bidrager til øget dyrevelfærd i EU. Der henvises også til de allerede etablerede og succesfulde nationale dyrevelfærdsmærker i nogle medlemsstater.

Endvidere opfordres Kommissionen til – i overensstemmelse med de netop vedtagne rådskonklusioner om Jord til bord-strategien – at vurdere virkningen af en EU-regelramme med kriterier for en mærkningsordning for dyrevelfærd, der kan bidrage til øget dyrevelfærd, større markedstransparens, flere valgmuligheder for forbrugerne og en mere rimelig kompensation for husdyr med et højere dyrevelfærdsniveau samt lige konkurrencevilkår. Desuden skal der tages hensyn til frivillige nationale erfaringer med dyrevelfærdsmærkning, samtidig med at yderligere administrative byrder reduceres mest muligt.

Særligt opfordres Kommissionen til, at

- udvikle et mærkningssystem med flere niveauer, der giver producenter incitament til at forbedre dyrevelfærden

- udvikle et EU-harmoniseret mærke med relevante, målbare og verificerbare kriterier, der går ud over EU-lovgivningen, og som mindst skal være opfyldt for at kunne bruge EU's dyrevelfærds-mærke og de beskyttende termer, herunder skal der tages hensyn til medlemsstaternes særlige forhold for at undgå, at nogle af dem udelukkes fra mærkningen.
- forbrugernes mulighed for at genkende fødevarer, der er produceret i henhold til kravene.
- der sker en gradvis inddragelse af alle husdyrarter i ordningen, hvor de dyrearter, der i dag er omfattet af EU-lovgivning, prioriteres, og kriterierne dækker gennem hele dyrenes livstid, inkl. transport og slagting, og med behørig hensyntagen til alle deres leveforhold.
- udvikle et standardiseret EU-logo og fastlægge let forståelig beskyttede termer.
- de dyrevelfærdsbestemmelser, der er fastlagt i EU-lovgivningen om økologisk landbrug og kravene i eksisterende EU-kvalitetsordninger, f.eks. oprindelsesmærkning, skal passende integreres i en EU-dyrevelfærdsmærke.
- Mærket ikke skal hindre medlemsstater, som i deres nationale lovgivning stiller højere krav til dyrevelfærden end den gældende EU-regulering.
- der skal være et samspil mellem de eksisterende nationale og EU-dækkende dyrevelfærdsmærker.
- tage hensyn til mulige administrative byrde i forbindelse med det EU-dækkende dyrevelfærds-mærke.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Gældende dansk ret

De lovgivningsmæssige rammer for det danske dyrevelfærdsmærke er fastsat i bekendtgørelsen nr. 1441 af 4. december 2019 om frivillig dyrevelfærdsmærkningsordning.

Konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser. Rådskonklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Rådskonklusionerne påvirker ikke i sig selv beskyttelsesniveauet i Danmark.

Oprettelsen af et EU-dyrevelfærdsmærke, som enten vil være frivilligt eller obligatorisk at anvende for producenter, vil afhængig af udformningen heraf kunne være forbundet med økonomiske omkostninger. De økonomiske omkostninger vil skulle undersøges nærmere, hvis Kommissionen vælger at fremlægge et forslag om et EU-dyrevelfærdsmærke.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug) og i Det Rådgivende Fødevareudvalgs EU-underudvalg. Det gav anledning til følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer er grundlæggende enige i de elementer, som Rådet anbefaler, at Kommissionen tager i betragtning i deres vurdering af mulighederne for et EU-dyrevelfærdsmærke. Landbrug & Fødevarer udtrykker dog bekymring for, at ordninger som for eksempel oprindelsesmærkning skal kunne integreres i et dyrevelfærdsmærke. Oprindelsesmærkning har som udgangspunkt ikke noget med dyrevelfærdsmærkning at gøre. Landbrug & Fødevarer opfordrer derfor til at oprindelsesmærkning ikke indgår som en del af et EU-dyrevelfærdsmærke.

Dyrenes Beskyttelse mener, at det er afgørende, at en eventuel ny fælles europæisk mærkeordning sikrer både troværdighed og gennemsigtighed, og at mærket giver et reelt incitament til at forbedre dyrevelfærden for produktionsdyrene i EU. Dyrenes Beskyttelse finder derudover, at mærket ikke bør bidrage til øget forvirring i forhold til de velfungerende mærkningsordninger, som allerede eksisterer i medlemsstaterne herunder eksempelvis ”Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse” i Danmark. Dyrenes Beskyttelse peger på, at det vil være en fordel for forbrugerne, hvis mærket udformes, så det kan vejlede forbrugerne om alle kød- og mejeriprodukters niveau for dyrevelfærd.

Dyrenes Beskyttelse bemærker, at rådskonklusionerne indeholder flere positive forslag og fremhæver særligt, at det er beskrevet, at der skal ske en gradvis inddragelse af alle husdyrarter i ordningen, hvor de dyrearter, der i dag er omfattet af EU-lovgivning, prioriteres, og kriterierne dækker gennem hele dyrenes levetid, inklusiv slagtning og transport, og med behørig hensyn til alle deres leveforhold. Dyrenes Beskyttelse bemærker, at det er afgørende, at et eventuelt europæisk dyrevelfærdsmærke inkluderer alle produktionsled, så samtlige dyrevelfærdsmæssige aspekter belyses for forbrugerne. Ethvert dyrevelfærdsmærke bør som minimum beskytte dyr mod eksempelvis lange transporter og aflivning uden forudgående bedøvelse, udover bedre leveforhold under opvæksten, og det er afgørende for det eventuelle europæiske dyrevelfærdsmærkes troværdighed, at dette krav fastholdes.

Dyrenes Beskyttelse opfordrer til, at et eventuelt europæisk dyrevelfærdsmærke bliver obligatorisk for medlemsstaterne, samt at et eventuelt dyrevelfærdsmærke fokuserer på gennemsigtighed ved at belyse produktionsmetoder.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der blandt medlemsstaterne er opbakning til rådskonklusionerne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter ideen om et EU-dyrevelfærdsmærke for at øge niveauet af dyrevelfærd i EU og støtter derfor generelt vedtagelsen af rådskonklusionerne om fælles dyrevelfærdsmærkning i EU.

Overordnet set lægger regeringen stor vægt på, at et EU-dyrevelfærdsmærke baseres på det danske dyrevelfærdsmærke og de danske erfaringer hermed. Regeringen lægger stor vægt på at kunne oprettholde det danske mærke, såfremt EU-mærket ikke vurderes at være ambitiøst nok.

Regeringen lægger vægt på, at der ligesom for det danske mærke udarbejdes kriterier for et EU-dyrevelfærdsmærke, hvor der alene stilles krav til dyrevelfærden, og at der er tale om et niveaudelt system med stigende krav til dyrevelfærden.

Det er regeringens holdning, at et fælles EU-dyrevelfærdsmærke skal have til formål at fremme dyrevelfærden for flest mulige dyr i EU. Regeringen finder, at et markedsdrevet dyrevelfærdsmærke kan bidrage til dyrevelfærden ved at lade forbrugerne fremme dyrevelfærden gennem deres indkøb. Et mærke kan være med til at skabe større efterspørgsel efter produkter med højere dyrevelfærd, og det vil betyde, at mærket bidrager til vækst i produktioner, hvor der er ekstra fokus på dyrevelfærd. Denne vækst sikrer, at flere dyr får bedre dyrevelfærd, der igen giver forbrugerne et større udbud af dyrevelfærdsmærkede, animalske produkter. Dette vil muligvis også kunne medvirke til at øge de danske eksportmuligheder på det indre marked.

Endelig lægger regeringen vægt på, at det skal være frivilligt for producenter, om de vil tilslutte sig et fælles EU-dyrevelfærdsmærke, ligesom det er frivilligt at tilslutte sig det danske dyrevelfærdsmærke, men at det skal være obligatorisk for medlemsstaterne at tilbyde ordningen til sine producenter.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Rådskonklusioner om Jord til bord-strategien har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. oktober 2020 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. oktober 2020, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. oktober 2020.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

6. Kommissionens rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om evaluering af forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og af forordning (EF) nr. 396/2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester KOM (2020) 208

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen fremlagde i maj 2020 en såkaldt REFIT⁷-rapport om evaluering af pesticidforordningen og forordningen om maksimalgrænseværdier (MRL) for pesticidrester i fødevarer. Formandskabet har på den baggrund fremlagt et udkast til rådskonklusionerne, der er Rådets reaktioner på Kommissionens opmærksomhedspunkter i REFIT-rapporten. Rådskonklusionerne har ingen lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Rådskonklusionerne har ikke konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark eller EU. Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2020, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner.

Baggrund

Kommissionen fremlagde den 20. maj 2020 en REFIT-rapport om funktion og effektivitet af pesticidforordningen og forordningen om maksimalgrænseværdier for pesticidrester. De to forordninger er lovgrundlaget i EU og nationalt for henholdsvis vurdering og godkendelse af pesticider og vurdering af og fastsættelse af grænseværdier for pesticidrester i fødevarer.

REFIT-rapporten har ophæng i Kommissionens arbejdsprogram fra 2016, hvori det fremgår, at en evaluering af pesticidlovgivningen vil være omfattet af Kommissionens REFIT-program.

Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2020, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner.

Formål og indhold

Kommissionen fremlagde i maj 2020 en REFIT-rapport om funktion og effektivitet af pesticidforordningen og forordningen om maksimalgrænseværdier for pesticidrester. Kommissionen konkluderer i

⁷ Kommissionens program for målrettet og effektiv regulering (REFIT) skal sikre, at EU-lovgivningen på en effektiv måde giver resultater, der er gode for borgerne og virksomhederne med så få omkostninger som muligt. REFIT sigter mod at forenkle EU-lovgivningen, fjerne unødvendige byrder og tilpasse de gældende love til den aktuelle virkelighed uden at gå på kompromis med de politiske målsætninger.

REFIT-rapporten, at der ikke er behov for fuld revision af pesticidforordningen, men derimod en styrket implementering, hvorimod Kommissionen ikke er afvisende overfor at åbne forordningen om maksimalgrænseværdier og pesticidrester for egentlig revision, særligt med hensyn til at adressere problematikken med importtolerancer for særligt problematiske stoffer, som falder for afskæringskriterierne.

Kommissionens rapport lister 16 tiltag til at forbedre gennemførelsen af forordningerne med henblik på at forenkle eller styrke den nuværende lovgivningsmæssige ramme. De omfatter både igangværende indsatser, påmindelse om forpligtelser samt forslag om nye tiltag adresseret til henholdsvis Kommissionen, Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) og medlemsstaterne. Kommissionens 16 tiltag omhandler blandt andet nedbringelse af forsinkelser i godkendelsesansøgninger, bedre gennemførelse af afskæringskriterierne (kriterier hvis opfyldelse som hovedregel medfører, at stoffer ikke kan godkendes til brug, eksempelvis kræftfremkaldende egenskaber) og øget tilsyn med dispensationer til ikke-godkendte sprøjtemidler.

Pesticidforordningen

Rådskonklusionerne er kommentarer til Kommissionens opmærksomhedspunkter i REFIT-rapporten, hvor især følgende forhold betones: 1) Forsinkelser i godkendelsesansøgninger: Det kan blandt andet håndteres ved, at Kommission hurtigere end hidtil sender forslag til afstemning efter vurderinger er tilgængelige fra blandt andet EFSA. 2) Afskæringskriterier: Der er støtte til Kommissions forslag om at der kun skal foretages en fuld vurdering, hvis det er sikkert, at stoffet ikke vil falde for afskæringskriterierne. 3) Beskyttelsesmål: Der er støtte til Kommissionens indsats i forhold til udvikling af en metode, som vil gøre det muligt at sætte særlige beskyttelsesmål for bier og andre bestøvere. 4) Lavrisikostoffer og basisstoffer: Adgangen til lavrisikostoffer og basisstoffer som alternativer til øvrige sprøjtemidler bør fremmes. 5) Brug af grønt diplomati på EU-niveau i forhold til global udfasning af pesticidaktiver, der ikke er godkendt i EU. 6) Dispensationer: at EU vejledning om brug af dispensationer tydeliggøres.

Forordningen om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i fødevarer

Der er i rådskonklusionerne generelt en støtte til Kommissionens synspunkter i REFIT-rapporten om en række områder, hvor der er behov for præciseringer inden for de givne lovgivningsmæssige rammer. Det drejer sig eksempelvis om grænseværdier for forarbejdede fødevarer samt om grænseværdier for stoffer, der har flere typer anvendelser (eksempelvis både som plantebeskyttelsesmiddel og som veterinært lægemiddel).

Det fremgår af forordningen om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i fødevarer, at eventuelle kombinationseffekter af flere stoffer, der samtidigt er til stede i fødevarer, skal inddrages i vurderingen af pesticidrester i fødevarer, når der findes en egnet metode. Kommission lægger i REFIT-rapporten op til, at der skal udarbejdes en konkret handlingsplan for at færdiggøre arbejdet med en sådan metode, og dette støttes i rådskonklusionerne.

Kommissionen har i REFIT-rapporten meddelt, at den overvejer, hvordan de miljømæssige aspekter i tredjelande kan tages i betragtning ved vurderingen af ansøgninger om EU-grænseværdier for pesticidrester i fødevarer på baggrund af brug af midlerne i tredjelande (såkaldte importtolerancer) for stoffer, der ikke længere er godkendt i EU - samtidig med, at standarder og forpligtelser for international handel overholdes. Hvis det skønnes nødvendigt, vil Kommissionen overveje en revision af forordningen for at styrke dens miljødimension og foretage relevante tilpasninger i forhold til godkendelsesproceduren for pesticider. Rådet bakker i rådskonklusionerne Kommissionen op i dette samtidig med, at nødvendigheden af at tage emnet op i de relevante internationale fora understreges.

Kommissionen vurderer i REFIT-rapporten, at der ikke har vist sig en speciel risiko, der nødvendiggør en hurtig prioritering af fastsættelse af særlige grænseværdier for pesticidrester i foderprodukter.

Denne vurdering anerkendes i rådskonklusionerne samtidig med en prioritering af vejledningsmateriale om ensartet vurdering og opfølgning på fund af pesticidrester i foder.

I rådskonklusionerne bemærkes, at forordningen om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i fødevarer, vurderes at være et passende regelsæt til også at inkludere grænseværdier for rester af biocider i fødevarer, da rester af biocider, som for pesticider, stammer fra et bevidst brug.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet, da der ikke er tale om stillingtagen til et konkret lovgivningsmæssigt forslag.

Gældende dansk ret

Rådskonklusionerne giver ikke i sig selv anledning til lovgivningsmæssige initiativer.

Konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser. Rådskonklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Rådskonklusionerne påvirker ikke i sig selv beskyttelsesniveauet i Danmark.

Gennemførelsen af Kommissionens 16 tiltag til at forbedre gennemførelsen af forordningerne, vil afhængig af udformningen kunne være forbundet med økonomiske omkostninger. De økonomiske omkostninger vil skulle undersøges nærmere, hvis Kommissionen vælger at gennemføre et eller flere af de 16 tiltag.

Høring

Sagen har været i høring i §2-udvalget (landbrug), i Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg og i EU Miljøspecialudvalget. Det gav anledning til følgende bemærkninger:

Dansk Planteværn er enig i, at det ikke er nødvendigt med en revision af pesticidforordningen. Dansk Planteværn er bekymret i forhold til azolresistens. Der peges på et godkendelsesproblem. Da man ikke kender de godkendte midler i fremtiden, kan det være problematisk at undersøge aktivstoffer for krydsresistens. Dansk Planteværn mener, at det er relevant, at maksimalgrænseværdier kan anvendes på biocidmidler. Og endelig fremfører Dansk Planteværn, at det er hensigtsmæssigt, at EFSA først laver sin risikovurdering, inden der skrives til anvendelse af afskæringskriterier.

Rådet for Grøn Omstilling er enig i, at der skal arbejdes med kombinationseffekter i forhold til kemiske stoffer i fødevarer. Rådet for Grøn omstilling mener, at Kommissionens vejledning om risikovurdering for at beskytte bier skal udvides til bestøvere samt en understregning af, at det også gælder vilde bier og ikke kun honningbier. Rådet for Grøn Omstilling mener ikke, at det er i alle tilfælde, at der har været sikker anvendelse ved dispensationer og henviser til neonicotinoider. Rådet for Grøn Omstilling støtter endvidere, at der fastsættes grænseværdier for pesticidrester i foder, og finder at der bør gøres en særlig indsats for at undersøge, om der er foder importeret fra ikke-EU lande findes rester af pesticider, som ikke er tilladt i EU

Danmarks Naturfredningsforening er enig i, at der skal arbejdes med kombinationseffekter i forhold til kemiske stoffer i fødevarer. Danmarks Naturfredningsforening mener endvidere, at det er vigtigt, at bruge betegnelsen bestøvere, og ikke kun henvise til bier samt at udvide med vilde bier.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel opbakning til rådskonklusionerne blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan støtte udkastet til rådskonklusioner.

I forhold til pesticidforordningen kan regeringen støtte, at Kommissionen snarest muligt ændrer datakravene og vejledning om risikovurderingen for at beskytte bier samt andre bestøvere og fremme af udviklingen af lavrisikostoffer og godkendelsen af basisstoffer og lavrisikostoffer, hvilket også er afspejlet i Pesticidstrategi 2017-21. Regeringen støtter brug af grønt diplomati på EU-niveau i forhold til global udfasning af pesticidaktivstoffer, der ikke er godkendt i EU. Regeringen vil arbejde for at nedrydningsprodukter fra pesticider også skal tages i betragtning i forbindelse med afskæringskriterierne i pesticidforordningen og at det indføres i vejledningen om dispensationer, at der skal vises sikker anvendelse ved dispensationer, som det er tilfældet i Danmark. Regeringen vil desuden arbejde for en nærmere undersøgelse af problematikken om azolresistens samt fremsætte et forslag om, at det skal være et krav, at et aktivstof mod svamp (for eksempel azoler) undersøges for risikoen for udvikling af krydsresistens, førend det kan godkendes i EU, hvis et lignende svampemiddel også anvendes i medicinsk øjemed.

Forordningen om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i fødevarer er et vigtigt element i beskyttelsen af de danske forbrugeres sikkerhed. Regeringen støtter intensionen i forordningen om, at grænseværdier for tilladt indhold af pesticidrester i fødevarer skal fastsættes på et sundhedsmæssigt acceptabelt niveau, men derudover endnu lavere, hvis en effektiv bekæmpelse af skadevoldere herefter fortsat vil være mulig. Der bør ved fastsættelse af grænseværdier for pesticidrester tages højde for mulige kombinationseffekter ved mange forskellige kemiske stoffer i fødevarer. Der arbejdes i EU målrettet hen mod en harmoniseret metode til dette. Det bemærkes, at der - i fraværet af en harmoniseret metode - ved den danske vurdering af hvert forslag til ændrede grænseværdier for pesticidrester i fødevarer foretages en overslagsmæssig vurdering af risikoen for indtaget af pesticider, hvor der tages højde for kombinationseffekter. Regeringen ønsker fortsat, at maksimalgrænseværdier for indhold af pesticidrester i fødevarer nedsættes til detektionsgrænsen for de stoffer, som falder for afskæringskriterierne – også i forhold til indhold i fødevarer importeret fra tredjelande. Det er dog muligt at ansøge om en højere grænseværdi (en såkaldt importtolerance), hvis en konkret risikovurdering viser, at stoffet i denne mængde ikke udgør en forbrugerrisiko. Kommissionen har meddelt, at den overvejer, hvordan de miljømæssige aspekter i tredjelande kan tages i betragtning ved vurderingen af anmodninger om importtolerancer for stoffer, der ikke længere er godkendt i EU, samtidig med at standarder og forpligtelser for international handel overholdes. Regeringen vil støtte Kommissionen i dette arbejde. Regeringen ønsker som udgangspunkt, at der - som for fødevarer - også fastsættes maksimalgrænseværdier for særlige foderafgrøder og foderprodukter.

Med hensyn til biocidrester ønsker regeringen, at der arbejdes på, at grænseværdier kan fastsættes ud fra et princip om, at biocidmidlerne – lige som plantebeskyttelsesmidler – anvendes bevidst, og at rester derfor kan reguleres i sammenhæng med reguleringen af anvendelsen. Muligheden for at udvide

forordningen om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i fødevarer til også at omfatte grænseværdier for biocidrester bør derfor undersøges.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.